

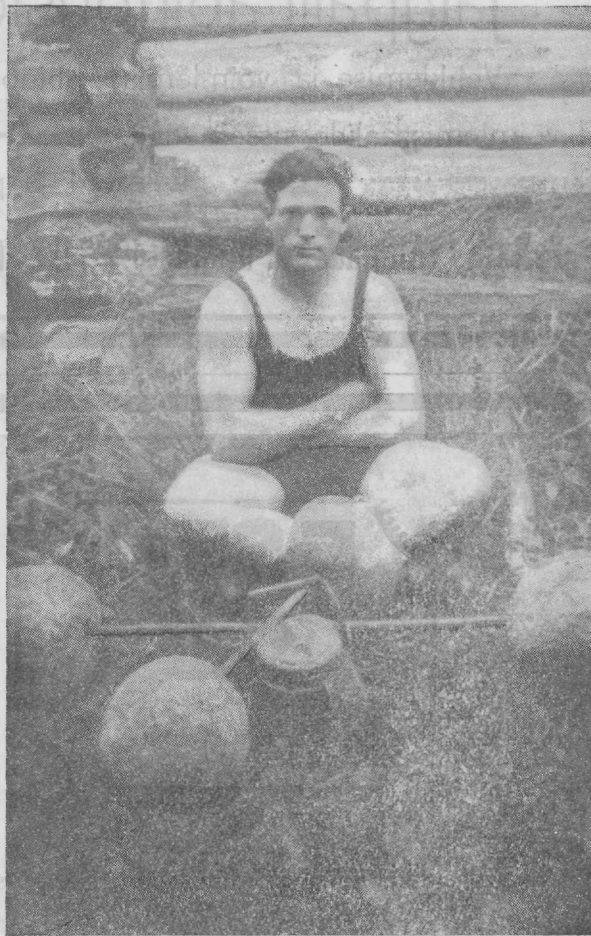
№ 5-6.

Märts 1924.

EESTI SPORDILEHT

6
MAM
BER
6

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Mihkel Brandt,

*Paadremaa haridusseltsi spordiosakonna esimees,
tüse sportlane ja sporditegelane oma ümbrus-
konnas.*

(Vaata lhk. 76).

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kontor: Aurulaeva tän. № 1.

Ladu: Rüütli tän. № 9

Kõnetraat 187.

Kõnetraat 602.

Soovitab hooajaks:

igasuguseid kergejõustiku ja
jalgpalli abinõusid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.

Täielikud võimlemissaalide sissesäaded. •••••

••••• Eelarved ja plaanid maksuta.

Esitaja Tallinnas o.-ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü.

TALLINNAS,

TEL. 10-02.

O.-Ü.

PIKK TÄN. 47.

TEL 10-02.

Vanem ja täielikum spordiabinõude kauplus Eestis.

Soovitab hooajaks kõiki paremaid kodu- ja väljamaa spordisaadusi. Pidagu iga sportlane meeles, et üheks sportlase edu päätingimuseks on otstarbekohased ja asjatundlikult valitud spordiabinõud — mida ainult meie kauplus suuremal määral suudab pakkuda.

„Esto“ on ühtlasi ka Balti spordiriistade vabriku esitaja Tallinnas.

EESTI SPORDILEHT

VASTUTAV TOIMETAJA HARALD TAMMER.

TOIMETUSE LIKMED: LEOPOLD TÕNISON, WILLIAM FISKAR JA JOHANNES KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:	TOIMETUS JA TALITUS:	KUULUTUSTE HINNAD:
TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK	TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.	TEKSTI EES . . . LHK. 6.000 MK.
1/3 " " " 275 "	KÕNETRAAT 700, POSTKAST 70.	TEKSTIS . . . " 8 000 "
1 KUU PÄÄLE . . . 50 "	—	TEKSTI JÄREL. " 4 000 "
ÜSIKNUMMER 30 "	EESTI SPORDILEHT	LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
VÄLJAMAALE POOLE KALLIM.	ilmub Iga	VASTAVALT NENDE
	15-daks ja 30-daks kuupäevaks.	SUURUSELE.

№. 5/6.

Märts 1924.

V. aastakäik.

Colombesi staadion, kus Pariisi olümpiamängusid suvel peetakse.

Sportline uudismaa.

Maal peitub meil palju ülesleidmata sportlist jõudu ja loomulikku tüsedust. Meie senine spordiliikumine on tugenud peasjalikult meie suurematele linnadele ja vähe on jõudu kulutatud sportlase seemne külvamiseks laiematesse hulkadesse, kellena meil mõista tuleb põlluharijat rahvast. Suurema edu saavutamiseks, spordi massiliseks, rahvalikuks muutmiseks on aga tarvis just teed leida tema hulka. Analoogilise näitena võiks tuua meile olude poolest enam-vähem sarnaseid Skandinaavia maid, kus provints, õigemini maa on juhtivat osa spordis oma kätte kiskumas. Linnades näeme neis keskpärasest, kidurast sportlaselõlve, kuna maalt üksteise järele tõusevad meteoridena tüsedad mehed, kes kogu ilma imestama sunnivad. Võtke Paavo Nurmi, Tapani Niku, Anton Collin, Thorleif Haug ja rida teisi, kes viimasel ajal päevakangelasteks on olnud. Sarnaseid mehi võiks meilgi tõusta, kui seda energiat ja üleemeelsust, mida meie külanoorsugu kulutab omavaheliste joomingute, trallingute ja kakeluste pääle, sportlisse vormi juhtida. Seni kordumatu näitena on meil tuua Martin Kleini, kes omas ümbruses võitmatu külakangelane olles (olles küll äärmiselt karske), Peterburi puutööle sõites ja sääli juhuslikult spordiradadele sattudes, paari aasta jooksul kõik omakaalulised maadluskuulsused võitis ja Stokholmi olümpiaadil esimese eestlasena olümpia võidu omandas.

Külanoorsoo juhtimine spordi juure oleks suure kultuurilise ja sotsiaalse väärtusega ülesanne, meelitades teda eemale mitmetest pahedest, mis meie tüsedat tõugu kipuvad halvama. Suure tõukena oleks see ka meie spordiliikumisele, niihästi tehniliste saavutuste tõusu kui ka meie spordiliikumise ilme muutumise tõttu, mis meil paiguti tõesti liiga kitsapiiriliseks ja saamatuks kipub jääma.

Kuna meil valitsuse poolt veel niipea mingid kaugema ulatusega korralduste elluviimist oodata pole, peab see esialgu spordiühingute endi hooleks jääma. Meie suuremad spordiühingud peaksid katsuma igaüks omas ümbruskonnas mõned osakonnad ellu kutsuda, oma kogemuste ja jõuga nende arenemisele abiks olles. Kulutatud vaev tasuks ennast esialgu ühingutele selle näol, et ühingud uusi sportlasi oma ridadesse saaksid, kes neid seltsivahelistel võistlustel kõrgemale tõsta võiksid. Konkurents on aga üldse spordiseltside ülesanne. Meil on kahjuks siin viimasel ajal veidi vildakule teele satunud, ei püüta enam uusi jõudusid kasvatada, vaid püütakse olemasolevaid jõudusid ühest seltsist teise meelitada, paremaid tingimisi neile lubades ja tekitades seega varjatud professionalismist. Sarnane vildak arusaamine spordi ülesannetest ei tohi meil süsteemiks kujuneda, spordiseltsid peavad omale just aluspinda looma sellel uudismaal, söödul, mida ma eelpool nimetasin. Aineliselt ei teeks see meie jõukamatele seltsidele mingid raskusi, paarikümne tuhande margaga aastas võib juba ilusti mõni maa spordiühingukene ära elada ja oma ümbruskonnas tervet vaimu külvata.

Maa teeb praegu ise pingutusi spordiliikumise ühineda, kuid omal jalul ühegi toetava ja juhatava käeta on see üliiraske. Täna lehe kaanepilt kujutab väga kujukalt üht tüsedat maa sportlast, ülesvõetud aida nuka taga oma sportliste abinõudega. Sarnaseid leidub meie kodumaal veel palju, kes põllutöö vaheajal omatehtud pommide ja hantlitega harjutavad ja sportlisest karjäärist unistavad. Pöördagu meie hool nende ülesleidmisele ja väljatoomisele. Vast leidub nende hulgas palju Kleini, Neulandi ja Lossmanni.

H. T.

Indiviid spordis.

(Sport-studio).

Dr. H. Jürgenson.

Võib isiklise ehk rühm-spordi pooldaja olla, võib individualiseerida, võib mehaneerida sporti, selle eesmärgi. Alljärgnevad read katsuksid indiviidi spordis vaadelda, — sama ridade kirjutaja individuaalset sporti ühiskondlise spordi kõrval kõrgemale seada, rohkem hinnata.

Mida mõistame meie siis indiviidi all? . . . Kui me niisugusest seisukohast välja läheme, siis võiksime mitmesugusest indiviidliikidest rääkida, vaadeldes isikut kas juriidilisest, filosoofilisest j.n.e. seisukohtadelt. Mitte aga siin teoreetiliselt edasi arutades, nime-tame, et indiviidis lahutamata üksust nähes, me siinkohal isikut anatoomilis-füsioloogiliselt ning esteetilis-psühkoloogiliselt võtta tahaksime ning sarnasena inimest leida spordis püüaksime, indiviidi ja selle suhteid vaadelda kehaharrastus-vormes, eriti just spordis eesrinnas katsuksime.

Anatoomia, see on teadus, õpetus inimkeha ehitusest. Minnes sest seisukohast välja, soovime indiviidis näha normaalkenaid vorme, lihas-gruppe, süsteeme, proportsioone j.n.e. Hinnates indiviidualsporti sest seisukohast aina, võiksime sporti võtta vahest mõneski suhtes õige mehaaniliselt, pääliskaudselt, kus vormid aina, ei värvid etendavad lövi osa, nähes laibas ka minugi pärast rahuldavaid meid kenaid proportsioone, lihas-gruppe, mehaanilisi tegureid, sümmeetriliselt arenend muskulisi j.n.e. Mõistes, mõteldes nii siis ainult

anatoomiliselt, väliselt inim-keha võttes, jääb sport meile külmraks, võõraks, kroonulik-riiklikeks, mitte armsaks, ilusaks ning tõelikuks-veetlevaks.

Võtame nüüd füsicloogia, milline teaduseks on, mis inimelundite elavat tegevust, ainete vahetust, liikumist j.n.e. jälgib, — ka sest seisukohast võiks meid indiviidualne sport huvitada, sellele mõningaid

nõudeid ülesseada.

Kui me anatoomilisest nõudest rääkisime, et sest seisukohast võttes lihased võimalikult tugevamad, sitked j.n.e., eriti

hästi ja sümmeetriliselt arenenud peavad olema, siis nõuame juba füsioloogiliselt, et nad ka keemiliselt, vitaalselt eluvõimsad oleksid, väiksema kulu juures rohkem kineetilist energiat suudaksid

maksma pan-na, viimase (kineetilise) ja potentsiaalse energiate vahel mõnesugune normeeritud tasakaal püsiks, — indiviidi inimkeha spordis, sõnaga, suuri nõudeid omale ülesseadides, neid rakutegevuse suhtes hästi ka ära kasutada (soojus, energia j.n.e.) oskaks, üksust, õigustatud tööjautust levitaks, arendaks ning vääriliselt elusse viiks.

Edasi võtame inim-keha esteetilisest seisukohast. Indiviidi-sportlast võiks sest seisukohast sport üksinda ainult ka huvitada, kus juba nõudeks on iludus ning veetlevus-meeidivus, siin võiks ülipalju suuri teisigi nõudeid ülesseadida oma keha arengule, end kunstliselt, oma keha a i n a esteetiliselt arendades.

GEORG STUDE
LIHAVÕTTE-NÄITUS
PIKK TÄNAV 16.

Edasi olgu nimetatud, võiks veel vastavalt isikliste hingeeluliste, mitte arvustades millegiga, ei seltskonnaga, ei ümbrusega, kalduvustele sporti harrastada, end kasvatada sport-hingeelulises suhtes, nii ütelda, kõige muu pääle ainult käega lüües. Nietzsche mõttes üliinimlisesse spordisse süveneda, sportlaseks-suurinimeseks katsuda saada, — ja üks ka tõepoolest me Eesti suursportlased, üks ole nad just ses suhtes eriti edasirühkinud, individuaal-spordi hiilgavamateks tuleornideks mässava mere pääl õiseil ideaalide-otsingute ajajärkudel saanudki!

Kuid me võiksime indiviidile veel teisi ülesandeid spordis lasta leida, kus indiviid-sportlane rühm-spordis alaliselt arenedes, end sealjuures lõppude lõpuks nii ütelda unustama hakkab ühiskonna pärast, sport talle mehaaniliseks muutub, igavaks saab j. n. e., j. n. e., j. n. e.

Nagu ülalmainitust näha, võiks siis indiviidil spordi suhtes soovisid olla õige mitmesuguseid, ühed võiksid näha spordis puht anatoomilist eesmärki, teised puht tervishoidlist-füsioloogilist, kolmandad — estetismi, kunsti, neljandad talitada oma tundmus-ilma ning meeoleu järele, viiendad spordi kulul end mehaniseerida j. n. e., j. n. e., j. n. e. Milles näeksime aga meie indiviid-spordi eesmärki? sellest allpool kohe.

Sport on kõige päält mitmekesine, samuti kui mitmekesised peavad olema ka indiviidid, üksikud isikud spordis. Indiviid peab, edasi, sporti looma, mitte sport indiviidi, isiklik element, kui prevaleeriv, peab ühiskondlist siin oma alla matma, sest sport ei ole ju ka päälesunnitud ning miks siis sportida, kui selle (spordi) orjaks indiviid peab saama: indiviid sportigu säääl, kus ta seda soovib ise, näpunäited j. n. e. jäävad siin juba küll teisele kohale. Nüüd edasi, indiviid-sportlane kuhu poole peaks ta aga lõppude lõpuks jõudma, välja tulema, selle pääle vastaks nõnda ma: sinna, kus indiviidile sport saanud psükooloogiliselt-esteetiliselt, samuti füsioloogiliselt-anatoomiliselt veetlevaks-ilusaks ning tervisliselt-sümmeetriliseks, sinna, kus ta sport saanud teostatuks ideaal-nähtuseks, ta hingeelu — kenaks aatelseks, sportliseks, laitmata ilma vaateks. Neid ideaale kõiki korruga kätte saada on küllalt raske aga indiviidil spordis, samuti kui raske elus leida end üksusena, mõtlejana, kellel sihte on, et elada, — kuid sinna on teed lahti ning uue, loodetavasti varsti, sport-kultuuri kandjate mõt-

ted ja teod viivad meid vastu juba pea kaunile ideaalidele, selle ülesannetele.

Lõpuks öieti ning õige hästi Dr. Rudolf Bode (v. „Ausdrucksgymnastik“ 1912) poolt avaldatud mõtted oma terviku, isiku leidmiseks spordis (nii anatoomiliselt, kui ka füsioloogiliselt, esteetiliselt ja psükooloogiliselt), kus järgmist leh. 18 ta kirjutab: „Auch die grösste und genaueste Kenntnis des menschlichen Körpers schafft noch keinen Anatomen oder Physiologen, noch weniger einen grossen Plastiker. Es muss

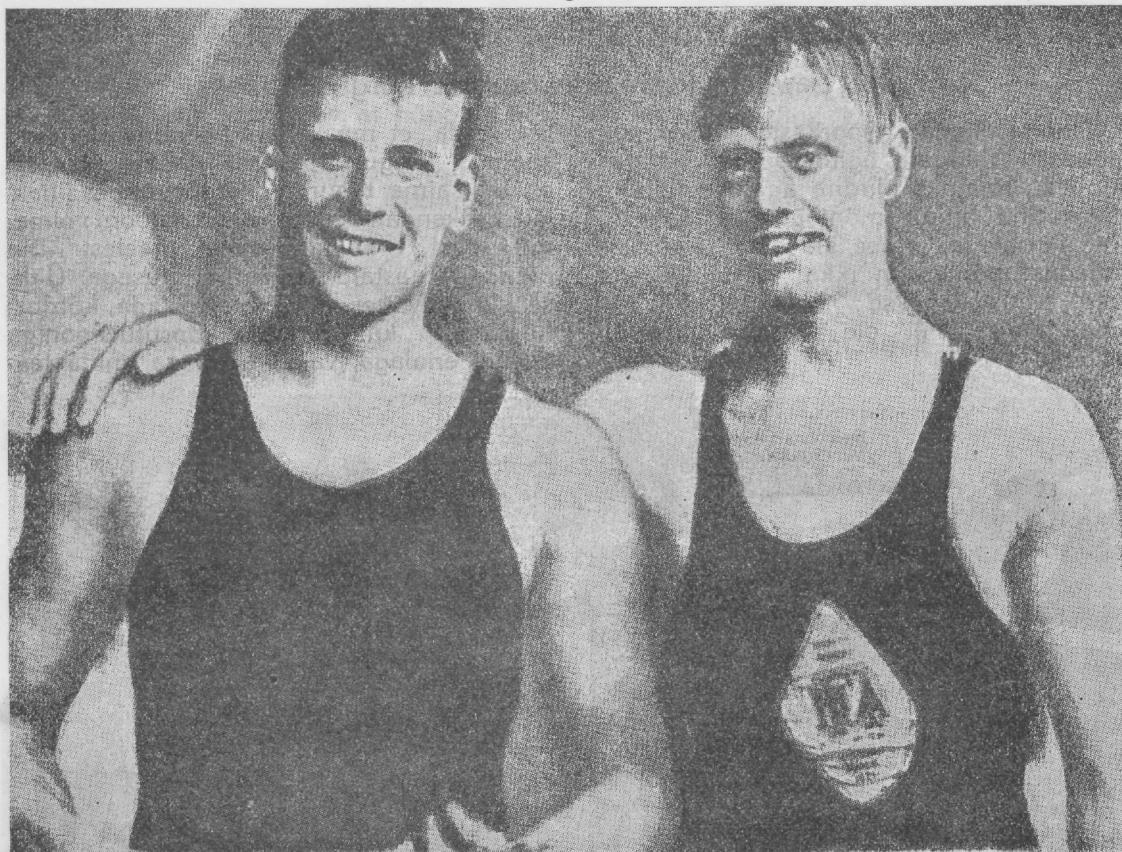
AUG. RAAMAT & KO.

Kõige täielikum jalanõude
ostukoht suures väljavali-
kus oma ja väljamaa saa-
bastest.

Tallinn, Eesti Laenupank,
kauplus 4,

Suur Karja tän. 18.

hinzukommen die angeborene künstlerische Fähigkeit, den Organismus in seiner Totalität erfassen zu können, sei es als physiologischer Vorgang, sei es anatomische Einheit, sei es endlich in seinen räumlichen und qualitativen (Licht, Schatten) Beziehungen, was den grossen Plastiker ausmacht. Niemals kann man auf Anatomie ein System der Gymnastik gründen, — denn kein Muskel hat jemals auch nur bei zwei Individuen dieselbe Form. — In der Mittelpunkt einer neuen Methode der Körpererziehung (lehek. 21), alle Einzelzweige körperlicher Ausbildung durchdringend,

Andrew Charlton ja Arne Borg, kes Austraalia esivõistlustel ilmarekorde purustasid ja praegu ilmas ainsale konkurentidena Ameerika ujujatele seisavad.

stellen wir das Prinzip der Totalität. Psychologisch bedeutet das die Geschlossenheit des Triebgefühls, physiologisch bedeutet es die Einheit des Bewegungsablaufs, anatomisch bedeutet es die Einheit des durch Körperbewegung erzielten muskulären Gesamtbildes“.*)

*) Ka suurem ja täielikum inimkeha tundmine ei loo veel anatoomie ega füsiolooge, veel vähem suurt plastikut. Peab abiks tulema sünnipärane kunstiand, organismi tema totaliteedis haarata jõudma, olgu see kas füsioloogiline lähtekoht, olgu anatoomiline üksus, olgu lõpuks tema ruumilistes ja kvalitatiivsetes (valgus, vari) suhetes, mis suure plastiku loob. Kunaski ei või anatoomiale mingit gümnaстика-süsteemi rajada,

Leidku me sport-inimesed, individid oma spordis hiljuti mainitud sihtjoone ning saagu totaliteedi-printsiip ka meil edaspidise kehaharrastamise metodoloogia suurimaks ülesandeks, eesmärgiks.

Selleks õnne! . . . sest täielikkuse poole tahame ju kõik ainult sammuda!

sest ükski muskel ei oma ka kahe indiviidi juures ühesugust vormi. — Keskpunktiks uues kehasvatussüsteemis (lehek. 21), kõigist kehalise arengu üksikharudest läbitungides, seame meie totaliteedi printsiibi. Psühholoogiliselt tähendab see veetlustunde piiratavust, füsioloogiliselt liigutuskava ühtlust, anatoomiliselt kehaliigutuste läbi saavutatava muskuläarse üldpildi ühtlust.

Kõrgushüppe stiilist ja treeningust.

Pierre Lewden, Prantsuse meister kõrgushüppes.

Noorte algajate sportlaste juures võib sagedasti märgata ligitõmbavust kõrgushüppele. Kahjuks piirdub aga see ligitõmbavus tihti ainult mõningate ebeõnnestunute katsetega, ja see ala jäetakse kõrvale. Jaheduse põhjus on ikka väheldane edu, kuid siin eksitakse: ilma täieliku stiili omandamiseta ei ole kõrguse arenemisel edu.

ma öelda, et ma vähem paenduv olen, kui enamus kõrgushüppajaid. Minu meelest on tähtsaima tegurina kõrgushüppes lihaskõju keskendamise, kontsentratsiooni võime, missugust omadust minu meelest võib arendada aastaid kestva harjutusega. Üldiselt kokkuvõttes ei või arvestada kõrgushüppega, kui erilise konstitutsiooniga atleedi erialaga, vaid kui alaga, mida tea-

Ülevõtted Prantsuse kõrgushüppe

Lewden on 168 sentimeetrit pikk ja

1. tempo. Keha läheb horisontaalselt üle lati Tõukejala ülekandmine. 2. tempo. Mõlemad võimalikult välja sirutatud.

Alguses on tarvis kõigepäält selgusele jõuda, missugused on kõrgushüppe põhi-jooned. Seda püüan ma järgnevate ridadega lühidalt teha, ühtlasi mõningaid juhatusi kõrgushüppe treenerimiseks andes.

Kas nõuab kõrgushüppe erilist kehaehitust? Päämine nõue kõrgushüppe harjutajalt on lakkamatu püsivus. Samuti peab ta algul kohe teadlik olema, et kestev harjutus mitmete hooegade jooksul alles edu nähtavale toob. Erilisi füüsilisi kõrgushüppaja tunnuseid on raske määrata. Võib siiski öelda õigusega, et enamus kõrgushüppajaid on pikakasvulised ja võrdlemisi pikkade jalgadega. Siiski on tihti leida ka kõrgushüppajaid, kes oma pikkusest kõrgemale hüppavad. Kõrgushüppajalt nõutakse harilikult suurt loomulikku paenduvust, kuid enese kohta võin

tava stiili omandamisega iga atleet võib vallata.

Kuidas mõista stiili. Esimese püüdena igal algajal kõrgushüppajal olgu stiili omandamine. Kõik teine jäätagu harjutustel kõrvale, ja enne stiili rahuloldavat kindlust ärgu mõeldagu võistluse päale, sest mingi stiilivea sisseharjutamisel on hiljem sellest raske lahti saada. Stiil ei ole kõrgushüppes muud kui probleemi lahendus, kuidas atleedi keha raskuskeskpunkti tõsta maast võimalikult suurele kõrgusele, puudutamata seejuures hüppelatti, mis on hüppekõrguse määraja.

Praktiliselt on stiil keha libistamine üle lati; see sünnib keha horisontaalses seisakus, kus keha raskuskeskpunkt on kõige kõrgemal. Stiili puhtuse hindamiseks võib hüppelatist kõrgemal hoida üht nõõri, kus-

juures hüppaja selle alt peab hüpates läbi minema, puutumata mõlemaid, nööri ja latti. Mida lähemal nööri latile on, seda parem stiil. On arusaadav, et hüppaja, kes latist läheb üle isteseisakus, vertikaalselt asetatud seljaga, peab teatud kõrguse saavutamiseks ülemist kehaosa tõstma palju kõrgemale hüppelatist ja võrdlemisi kulutama palju enam energiat, kui see atleeta kelle keha läheb horisontaalselt üle lati, tõstmata seejuures ühtki kehaosa latist palju kõrgemale.

Kõige otstarbekohasem stiil. Stiili, millest siinkohal kõne, tuntakse tegelikult juba ammu kui otstarbekohasemat. Ta algus on väga korrapärane, pingutus kasutab täielikult mõlema jala ja käe jõu, ja allakukkumine sünnib jalgadele. Antwerpeni olümpiaadil tarvitasid kümnest lõpuvõistluse hüppajast üheksa seda stiili. See meetod on järgmine: keha tõuseb äratõuke järel vertikaalselt ja langeb küljele päale, jõudes hüppelati tasapinnani, läheb siis üle lati horisontaalselt ja pöörab en-

*meistri P. Lewdeni stiilist.
tema parem hüppesaavutus on 193.*

3 tempo. Niipea kui jalad on möödunud latist, pöördub keha näoga maa poole. Tähelepanna käte ülestõstmist. 4. tempo. Käed tõstetakse allatulekul üle päa. Jalg laseb maa puutumisel nõtku ja surmab kukkumise hoo.

On olemas palju meetode selleks keha horisontaalseks passaashiks; hüpe, kus mõlemad jalad heidetakse vahetuvalt ettepoole, ühendades neid lati kõrgusel ja keha, jälgides jalgu, libistub seljali üle lati; Horine'i hüpe, kus hüppaja pöörleb täielikus väljasirutuses, kõhuli seisakus üle lati jne.

Esimesel hüppel on see puudus, et ta jätab keha kohe päale äratõuget omapääd ja ei võimalda talle mid pingutusi päale väikse kokkutõmbe puusades. Horine'i hüpe kasutab enam jalgade tööd, kuid ta sunnib hüppajat kukkuma kätele või ülemisele kehaosale. Päale muu halbtuse on see ka sagedasti määruste vastane, kui ülemine kehaosa läheb jalgadest varem üle lati.

nast ümber, nii et kukutakse alla näoga oma ärahüppe sihis. Üksikud faasid sest hüppest on: ärahüppel, üks jalg äratõukeks maa pinnal, kuna teine tõuseb üles vertikaalselt. Selle väljasirutamisel juba täiel määral, tõuseb õhku ärahüppe jalg. See on ühtlasi ka „kääriliigutus“ vertikaalselt. Äratõuke jala hoost kantuna hakkab keha nüüd külje päale vajuma, vertikaalselt tõusnud jalg läheb horisontaalselt üle lati, kiskudes järel keha, mis pöörab enese ümber; äratõuke jalg viskab end tugevalt ette, tõuseb lati tasapinnale ja möödub sest kiirelt. Käsi tõuseb üles, et mitte latti riivata. See on horisontaalne „kääriliigutus“. Selle möödumisel pöördub keha oma rotatsiooni hoost maa poole ja libiseb alla, seejuures käsa üle päa tõstes, jällegi et mitte latti riivata. Maha kukutakse jalgadele.

Kuidas hüpet teostada. Harjutust alates on tarvis õppida keha pöörama lati pääl. Seda pöoret tehakse sel teel, et püütakse jalga sundida tõusma kannaga ülespoole ja pööratakse näoga lati poole. Kui harjutaja valdab juba rahuldavalt keha pöoret, tuleb harjutada äratõuke puhul vaba jala tõusmist täiesti sirgelt; enne lati pääle tõusmist on tarvilik, et jalad oleksid üksteisest võimalikult lahus, ja äratõuke jalg ei tohi tõusta enne täielikku jalgade väljasirutamist. Sagedasti, et seda õiget liigutust ära õppida, hüpatakse harjutades ilma keha pööramata. Selle valdamisel kaob hüppe tuntav raskus ja ainult selle läbi on võimalik neid kahte liigutust sulavalt üksteise järel teha.

Jääb järele veel ainult mõned väiksed detailmärkused: vähendada võimalikult hüppe kaugust, hästi väljasirutada äratõuke jalg, tõsta käsi teise jala ülekandmisel latist, hoolitseda ettevaatliku allakukkumise eest jne.

Ei tule unustada, et mõlema „käerliigutuse“ osa juures olgu jalad hästi väljasirutatud. Vigu võib juhtuda ka hoovõttes. Hüppaja peab vähemalt kaks märki maapinnale tegema hoosammude korrigeerimiseks. Harjumus peab juba ise näitama talle ärahüppe paiga. Need kaks märki kinnitavad hüppajale tema sammude vääramatust. Tabades õieti märke, on tal tarvis kogu huvi ainult pöörda lati võitmiseks.

Treening ja vormishoid. Treeningul hüppab harjutaja harilikult 15–20 sentimeetrit madalamalt oma maksimaalvõimest. Nii ei väsita ta ennast ja teeb vabamalt kõik tarvilised liigutused.

Omandades juba stiili, jääb harjutaja mureks ainult vormishoid. Harjutades tõsiselt stiili, mis kaunis kõva töö, on harjutal teatud füüsilised tagajärjed: ta kaotab rasva, omab enam paenduvust jne. Nüüd tuleb ajajärk viimistleda osalt saavutatud kehalisi omadusi: arendada lihaseid, suurendada paenduvust ja omandada vastupidavust, mis võistlusel suure hulga hüpete juures tingimata tarvilik.

Lühike harjutuskava treeningul oleks: mõned lühidad ja kiired sprindid, hästi tõstes põlvi; jalgade paenutamine ja ringvahelduva kiirusega jooksu. Jalalihaste harjutusteks on soovitatav kordamisi ühe jala pääl alla lasta ja üles tõusta, ilma käte või teis jala abita; siis heidetakse pi-

kali, sirutatakse jalgu välja ja tõmmatakse juure, pingutades seejuures vastupanuks lihaseid; siis hüpletakse kikivarbul ja tehakse lõpuks hüppeid.

Paenduvus peab kõrgushüppajal olema terves kehas, kuid eriti paenduvad peavad olema jalad ja puusad. Paenduvuse harjutused on: roteerimine kätega ja keha pööramine ja paenutamine igas sihis, jalgade pildumine ülespidi, lüües 15 sentimeetrit oma kasvust kõrgemale asetatud hüppelatti jalaga maha, nii et tugejalg maast ei kerkiks. Pääle neid harjutusi on soovitatav jälle sprintida.

Hüppeid endid ei ole harjutusel soovitatav kunagi teha üle viieteistkümne.

Rütsepatarvete kauplus

Tallinnas, S. Karja tän. 10, tel. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge

ja varuka voodrid kõiksugustes värvides.

Peale selle soovitan ladust ülükonna- ja palitu riidet. Nõõpe igas suuruses, haake ja snalle jne. Müük suurel ja väikesel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

Ärge liialdage harjutustega. Paljud hüppajad harjutavad väga sagedasti. Mina pean sel puhul, kui võisteldakse igal pühapäeval, üht kerget treeningut nädalas sel ajajärgul küllaldaseks. Sagedane harjutus väsitab siis ilmaaegselt ja kahandab tagajärgi. Enne võistlust ei tule 3–4 päeva harjutada, kuid võistluse eel tuleb paenutavaid ja ettevalmistavaid liigutusi teha.

Alati kui võimalik, järgnegu harjutusele paariminutilise soe dush, siis mõnesekundiline külm dush. Pääle seda massaash. Enne treeningut ei ole soovitatav ennast masseerida lasta, ainult enne võistlust võib lihaseid veidi massaashiga ärritada.

Eesti üliõpilased Berliini kehalise kasvatuse ülikoolis.

Seisavad hrad: Andresson, Rosenblatt, Idla, Vichmann ja Kalamees.

Istuvad prl-d, pr-d: Dardovski, Krebs, Hintberg, Raud ja Idla.

Spordi osa meie noorsooliikumises.

Eddy Jürisson.

Kui rääkida spordist noorsoos, siis tuleb selle all mõista peaaegu alati n. n. „spordi spordi pärast“, või teiste sõnadega paljusõimatud rekordsporti.

Sportline liikumine noorsoos ei põe rekorditõbe, nii kui arvavad need, kes noorsoo eluavaldusi ikka ja ikka vaid kaugele või ülevalt alla vaatavad; ent samuti ei ole ta ka see värvitu, mingisugustele „tervishoidlikele nõuetele“ tuginev „ideaalne sport“, „sport kui abinõu“, nii kuidas seda spordi aseainet tavalikult nimetatakse, mida noorsoo ametlike juhtide ja talutajate poolt kui ainult lubatud soovitatakse.

Praegune sportline liikumine noorsoos on eluküllase noorsoo ürgjõuline endavaldus, mida vanema põlve poolt moraalse ja rahalise toetusega püsti ei hoita, nagu mõnda teist noorsooliikumise ala, ent mis takistuste kiuste omal jõul läbi on löönud ja peatamatult progresseerub.

Niisugusena on sport noorsooliikumises omanud mõne aastaga juhtiva koha, koondades enda ümber tuhanded noored ja

sünnitades hästikorraldatud organisatsioonide võrgu üle kogu maa.

Meie noorsooliikumise ajalugu üldse on lühikene, veel lühem on ta sportlisel liikumisel. Kunni kurikuulsas Viljandi kongressini pesitses sport ühes teiste noorsooliikumise aladega leplikult linnade koolinoorsooliitute katuse all, rahuldudes kõrvalise osaga ja hingitsedes omaette. Tolleaegsed noorsooliikumise juhid ei pööranud spordile mingisugust tähelepanu. Räägiti õõnsa paatosega „suurtest probleemidest“, mis lahendada taheti, kuna silmapaari vahele jäi kõige elulisem küsimus, nimelt kuidas tõsta kehakultuuri tasapinda.

Siis tuli pööre. Ametlikult poolt hakati noorsoo isetegevust kitsendama. Mõned linnade koolinoorsooliitidud likvideeriti, teiste tegevus suruti lõpmatu arvu eeskirjadega ja määrustega kitsatesse piiridesse. Kui spordiosakonnad koolinoorsoo liitute juures senini ikkagi tegutsenud olid, vaibus tegevus nüüd lõpulikult. Tõusis möödapääsematu tarve puhtsportlike juhtivate organisatsioonide järele. Asutati ülelinnalised

spordiringide ühingud ja pärast Eesti koolinoorsoo spordiliit.

Sportline liikumine noorsoos pääses surnud punktilt kui laev karilt. Spordi mõte noorsoos levines ja süvenes. Võistlustest osavõtjate arv kasvas iga aastaga, sportliste võimete tasapind tõusis. Kui esimene koolinoorsoo olümpiaad peeti veel koolinoorsoo liitude korraldusel, jõuti organiseerimistööga 1922 a. juba niikaugemale, et teise olümpiaadi 1923 a. suvel võisid noorsoo sportlased Eesti koolinoorsoo spordiliidu kaudu ise korraldada. Osavõtt olümpiaadist ja saavutatud tagajärjed tunnisitasid, et sport noorsoos on omanud vääri-lise kohta.

Kuid lahkeliid noorsoo enda keskel ei jäänud ka siin tulemata. Eesti koolinoorsoo keskliit, kes koolinoorsoo spordiliidu asutamisele vastu töötas, ei tunnustanud liitu ega tema poolt korraldatud olümpiaadi. Riigivanema poolt annetatud Hermesi kuhu ei antud olümpiaadi võitjale linnale, Tallinnale, välja. See ajas endise pinevil vahekorra veel teravamaks, mis läks kunni igasuguste vahekordade lõpetamiseni nime-tatud organisatsioonide vahel.

Käesoleva aasta kevadel korraldada kavatsetava teise üleriiklise noorte püha ja samal ajal korraldatava olümpiaadi organiseerimistööd sundisid keskliidule lähedalseisvaid noorsoo ringkondi oma seisukohta revideerimisele võtma. Niikaua kui ei olnud tunnustatud möödunud suvel koolinoorsoo spordiliidu poolt korraldatud olümpiaad, oli Tallinna koolinoorsoo sportlaste seisukoht Tartu olümpiaadist osavõt-mise kohta täiesti eitav. Kuna aga ainult Tallinn, kus veerandsada keskkooli, oma poolteisesajalise parema sportlase perega olümpiaadile oma osavõtuga tõesti suure-

joonelise ilme anda võib, oli olümpiaadi äpardumine Tallinna eemalejäämisel sil-maganähtav.

Neil põhjusil pöördus „Noorte Püha“ päätoimkond Eesti koolinoorsoo spordiliidu poole ettepanekuga, et liit olümpiaadi korraldamise enda õlule võtaks. Liidu ja päätoimkonna esitajate vahel jõuti kokku-leppele, mille põhjal olümpiaadi korraldab liidu poolt moodustatud olümpiaadi toim-kond. Olümpiaad nimetatakse kolmandaks, millega on tunnustatud möödunud suvel koolinoorsoo spordiliidu poolt korraldatud olümpiaad; koolinoorsoo spordiliit oman-dab 35% II. „Noorte Püha“ üldisest sisse-tulekust.

Sellega on tehtud suur samm noorsoo-liikumise alade üksteisele lähendamiseks. Sportline liikumine, mille vastu isegi mõ-nes noorsoo ringkonnas võideldi, on üldi-selt tunnustatud, kui tähtis faktor praegu-ses noorsooliikumises.

Jälgides sportlist liikumist viimasil aastail, võib märgata, et see läheb loomulikku ja õiget arenemisrada. Üksikud „matadorid“ teiste nõrgemate hulgas jäävad ikka harvemaks, selle asemel võib märgata uue generatsiooni tõusu, kus võimiste tasapind enam-vähem ühekõrgune, mille tõttu konkurents võistlustel aastaastalt kõveneb. Kõik see näitab, et sport on noorsoos levinenud, teda harrastavad laialdased noortehulgad. Praegune sportline liikumine noorsoos ei kasvata enam üksikuid „meist-reid“ võistluste jaoks, nagu ennem, ent loob terve kihi sitkeid sportlasi, kus pare-muse suhtes ainult väiksed kõikumised võimalikud. Niisugusena on ta küllalt kind-laks baasiks meie üldisele sportlasele liikumisele, varustades seda järjekindlalt suure arvu uute sportlastega.

Paremad tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud
kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Villemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A. Kukk, Helsingis

Purjehajil üle mere ning mööda vöôraid randu.

Purjejaht „Irvi“ reis Göteborgi 1923 a. suvel.

Pootsmanni ülestähenduste järgi Heino Anto.

Juba läinud aasta talvel tärkas paaril kirglikel kaugesõidu harrastajal Tallinna jahtklubi liikmel mõte eeloleva suve puhkuse kestel ajada purjehajil otsaga Norra fiordidesse. Välja Baltimere „loigust“, kus ammu tuntud iga kaunim merikäär, kus mitmel korral nähtud Soome, Rootsi ja kodumaa saarestikke ning küllastuseni nauditud nende omapärasest ilu! Välja siit „piimapütist“, vastu ilmamere võimsale voogamisele, uutele tundmata maadele!

Pikkade talveõhtute unaruses, olles sulutud nelja seina vahele, ei lakka tõsine jahisõitja tundmast valusat igatsust sinimere avarate kauguste järgi. Jääminekuga algab ta kevad. Ja kui siis keset sadamaelu askeldust ning lossivate laevade kirjut rägastikku jahtklubi muulil poide küljes õõtsuvad valged jahid, nagu ratsud, kes kärsitult sõitjaid ootavad, siis pole enam püsi ega peatust, sest on saabund aeg, mil võivad teoneda pika talve jooksul tehtud kavatsused ning plaanid.

*

Meeskond „Irvi“ pardal

Nii siis Norra läheb reis. . . Purjejaht „Irvi“, ühemastiline ruumikas luup, kinnise tekiga kaunis meripaati, ootab juba valge ja läikivas vases.

Meid oli kuus: kapteniks Heino Anto, Tallinna jahtklubi viitsekommodoor ja enam-vähem kogunud merisõitja, tüürimeheks ja kokaks Julius Taumann, kes samuti jahtidel pikemaid reisisid teinud, pootsmanniks ja kronoloogiks Vasso Silla, saarlane, kes

varemalt lühikest aega isegi elukutseline merimees olnud ja palgaline madrus Juhan Väli, hiidlane, väle ning taibuga poiss. Meeskonda kuulusid veel Tõnu ja Valentiin Loikid, — esimene nendest majandusülemana, pankiirina ning valuutaoperaatorina, teine aga jungina ja koka käealusena.

Jahi merikorda seadmine ja merikaartide ning navigatsiooni abinõude muretsemine jäi arusaadavalt kapteni hooleks, kuna moonasedeli kokkuseadmiseks kogu meeskonna osavõttel vaielusrikas koosolek ära peeti.

Lahkuminevatest arvamistest hoolimata saadi ometi moonasedeli kokkuseadmisega hakkama, nii et kõik varustus päev enne väljasõitu juba panipaikadesse ära mahutati.

Väljasõit Tallinnast oli kapteni poolt määratud 2. juulil kell 15; sõidutee: Tallinn—Visby—Kalmarvään—Kopenhaagen—Göteborg—Kristiaania—Kopenhaagen—Stockholm—Ahvenamaa saarestik—Hangö—Porkala ja Tallinna tagasi.

Noil meriteil vöörail, kus muiste ajand esiisad omil sõjakail laevul, tahab purjetada „Irvi“ meeskond taatide jälgil, et kaeda naabermaid ja -rahvaid, ning neelata teel päikest, tuult ja vett . . .

Meripoeegade veri ja viis.

*

Vägeva akkordiga algas meie reis. Tallinn voogas rahvamerest. . . Tuhandete lauljate rongikäigud rahvuslikes ehetes, sadade lehivate lippude all . . . Laul tuhandetest suudest, vägev ja võimas, kostab üle metsa ja maa, kajahtades päiksekullas sädeleva mere sinikaugustes. . .

Ilm ilus, tuul hää ja täispuri ülal — nii päästab „Irvi“ punkt kell 15 otsad kai küljest. Peagi luigutame eemal lahes. Vastu sõidab Inglismaalt tulles aurik „Kodumaa“. Meeskond tekil koduligidusest rõõmsas elevuses. Tervitame lippudega, — kaks Eesti lippu!

Kaugeneb Tallinn, linn vana ja põline kõrgel paepangal, ning linn uuem, mis laiunud kaugale Kopli poolsaarele, kus vahivad merre tardunud kraanade „londid“. All sadamas mastide mets kirjuis lipu-ehetes ja üle selle kõige kõrge sinitaeva

kuppel ning laenetav, vägevalt voogav laul . . .

Kapten on koid meeste vahel ära jaganud: pootsmann ja tüürimees salongis — üks ühel, teine teisel sohval; enesele on ta hoidnud pakkboordi poolel „koera kongi“, kus ka kõva ilmaga rahulikult magada võib, ilma et väljakukkumist tarvitseks karta. Tüürboordi kongis asub majandusülem ja valuutaoperaator oma paksu veksliseadusega ja muude tarkade raamatutega. Jung magab salongis kahe sohva vahel, kuhu ta endale ööseks pehme pesa valmistab. Madrusel aga on omaette ruum mõnusa koiga eespool masti. Jahil on ka tilluke köök paja ja pannide jaoks kiikuva restiga ning petrooleumi ja piirituse priimusega. Nii on jahi nappide dimensioonide pääle vaatamata (kolmkümmend viis jalga tekist pikk) ruum otstarbekohaselt jaotatud.

Kaasasolevatel korrigeeritud merikaartidel on kapten ette äramärkinud kursid. Ka muis asjus peetakse valjult kinni meripraktikalistest seadustest: ei jäeta sõidul kunagi kasutamata ühtki võimalust, et laevale anda otstarbekohasemat purjestikku, ehk peilata mõnd kaldamärki või paaki laeva sõidusihi kontrollamiseks.

Ilm on selge ja kaunis ning taeva serval valendavad kerged pilvesalgad. N-O tuuleõhuga seame klüüvri asemele üles

pallongi, siis äkki tuuleõhk sootu teisest küljest, võtame maha pallongi . . . ning nii kogu reisi: üks alatine purjestiku tellimine, sootide vedamine, lühidalt kogu oma inimliku olemise seadmine tujuka tuule ja ilma järgi. Lõbusõidu jahil pole see tüütav, ümberpöörduvalt — see on huvitav — ikka valvata, otsida, leida kooskõla ümbritseva miljööga, oskada põhjalikult kasutada olukorda.

Kaugele maha on jäänud Tallinn omade sakiliste kontuuridega; ujume mööda kodumaa randa. Suurop, Leetse, Pakerort, siis N-V. pool loojeneva päikese tulikahi ja pisut aega hiljem juba ees Osmussaare majakatuli . . .

Nii jõudis õhtu ja saabus öö. Täiskuu punane ratas kerkis laeva ahtrist kiiresti kõrgemale.

Kompassi juures põleb ööküünal ning vantidesse on väljapandud positsiooni tuled — roheline ja punane. Tasane tuuleõhk paisutab kergelt purje ning valge jaht libiseb vaikselt suvisõise mere valendaval pinnal.

All kajutis aga magavad kanged argonaudivid oma reisi esimest ööd, kuna vahikordne roolimees tekil istub, juhtides laeva ning saates unistavaid pilke sumejasse suveõhhe . . .

(Jürgneb).

Eesti iluuisatamise esivõistlustest osavõtnud võistlejate ja kohtunikkude grupp.

Inglise – Prantsuse
maavõistlus
rugbys, mille
Inglismaa 19:7
võitis.

Inglise kuninga
Georg tervitab
mõlema poole
võistlejaid.

Sport Riigikogus.

Rkl. E. Vebermani kõne haridusministeeriumi eelarve puhul.

E. Veberman (rahvusvabameelne): Lugupeetud Riigikogu liikmed! Mina tahaksin Riigikogu tähelepanu juhtida ühe asjaolu peale, mida, kahjuks, ei ole eelarve komisjonis puudutatud. See on nimelt meie Eesti spordi toetus. (Segane vahelhüüe keskel). Ja, teie härrad, kes spordi alale kaasa ei tunne, võite selle summa vastu hääletada, lubage aga mul paari sõnaga selle juures peatada. (Segased vahelhüüded).

Juhataja J. Tõnisson: Palun rahu.

E. Veberman (rhvsv.): Eesti spordi liikumine on palju tähtsam, kui seda nende summade järele võib arvata, mis selleks määratud on. Tuletage meele, mu härrad, kes teie spordi liikumise vastu olete, kes olid need, kes sel ajal, kui Eesti olemasolu siin ainult üksikud uskusid, kes esimesed lõöksalgad moodustasid Tallinna kaitsmiseks. Kas ei olnud need meie

sportlased? Kas ei olnud need need mehed, kes alles astusid välja koolipingist, ja siis, kui isegi mitmed küpsed mehed ei uskunud Eestisse, oma kõige kallimat noort elu ohvriks tuues lahinguväljale meie Eesti iseseisvuse eest läksid. Meie teame, et meie Eesti sportlased on senini ikkagi püsinud riiklisel alusel, ei ole mingisugustesse äärmustesse kaldunud, on edendanud liikumist, mis spartaklased tunnistanud. Ma räägin nendest sadandetest spordiseltsidest, kellel spordi alal palju teeneid on. Spordi liikumine on üle maa tuhandeid noori inimesi oma külge võitnud, selle läbi arendades karskust, tervet vaimu terves kehas. Need aated, mis kaugelest klassilistest aegadest iseenesest mõisteta-
vad on olnud, mis aga ainult keskajal mahasalatud said, on meie sportlaste seas suuresti edenenud. Arvesse võttes, et

tänavu aasta korraldakse Pariisis, nagu teil kõigil teada, olümpiaad, kus ka meie sportlased osa võtta kavatsevad oma sadandete spordiseltsidega, kes end senini ise on ülalpidanud, ja arvesse võttes ka seda, et Pariisi olümpiaadist osavõtmine Eesti populariseerimiseks laiemates ringkondades kaasa aitab, mis aga väikse tähtsusega ei ole, on tingimata selleks osavõtmiseks summa tarvis, mida spordiliit

meie sportlasi Pariisi olümpiaadist osavõtmises, siis näib tõenäolilik olevat, et need sportlased, kellel on lootust esimese auhinna peäle, ja kes jälle Eesti lippu esimesele kohale loodavad tõsta, peavad koju istuma jääma. Arvesse võttes spordiliikumise tähtsust, ma ei loe siin tähtsaks mingisugust rekorditamise võistlust, vaid tähtis on siin see, et kümnedtuhanded noori kistakse just puhtale hääle, tervele liikumisele. See on tähtis. Kui selle juures toetada meie sportlasi, siis on see üks tähtsamatest sammudest. Kõike seda arvesse võttes tuleb Riigikogul toetada Pariisi olümpiaadist osavõtmist vastava summaga. Spordi keskliidu arvamise järele läheb meil Eesti sportlaste Pariisi olümpiaadile saatmine üle 3 miljoni marga maksuma, kuid arvesse võttes meie rasket majanduslist seisukorda, tuleks neil piirata sinna saadetavate isikute arvu, välja jättes mõne spordi esitaja saatmise mõnedelt spordi aladelt, milles meil vähem lootusi on paremaid järeltusi saavutada. Sellepärast teeksin mina ettepaneku kultuurilise toetuse summat haridusministeeriumi eelarves suurendada 2 miljoni marga võrra. See summa on ühekordne toetus ja spordiseltsid loodavad, et järgmise olümpiaadi jaoks saavad nad aineliselt oma jalgadel seisma, et neil 4 aasta pärast toetust enam tarvis ei ole. Ma kriipsutaksin veel alla, et kuna meil eriajakirjad kõigil aladel saavad riiklist toetust, ei ole „Spordileht“ riiklist toetust saanud. Sport on saanud väikseid toetusi õige väikestes summades ja juhusliselt, kuid spordi keskliit, kui sarnane, pole riiklist toetust otsekoheste ülesannete täitmiseks mitte saanud. Sellepärast ma arvan, et siin ei peaks mitte lahkumine-kuid olema üksikute parteide erakondade vahel, vaid et seda pooldavad kõik, kel on kallis, et Eestis oleks terves kehas terve vaim.

*

Hääletamisel kukutakse E. Vebermani ettepanek nähtava häälteenamusega läbi. Poolt hääletasid ainult rahvusvabameelsed, vastu põllumehed, kristlased ja sotsiaaldemokraadid, kuna tööerakond erapooletuks jäi.

Graveerimise, emailleerimise
ja kullasepa töökoda

R. REKKOR

Tallinnas, Nigulisti t.
18 (hoovi peal) valmistab kõikidele spordi liitudele, seltsidele, ühingutele — rinnamärke, ohvitseridele ja sv. ametnikkudele kokarde ja trafarette.

uskus siia maani saada eelmiste aastate eeskujul vabatahtlikkudest annetest. Tänavu aasta on ka vabatahtlikkude annete korjamine käimas, kuid see on äärmiselt väikene meie üldise majanduskriisi tõttu. Ma rääkisin hiljuti Eesti tuntavama sporditegelasega härra Tammer'iga. Tema rääkis mulle, et paljud kutselehed just suurematest ettevõtetest, kes endistel aastatel palju on annetanud, tulevad tühjalt tagasi. Kui ei leita võimalust toetada tänavu aasta

Ilma paremad kiiruisutamise tagajärjed läinud hooajal.

500 mtr.

1. C. Thunberg, Soome . . .	43,8	10. H. Halvorsen, Norra . . .	2.27,6	21. R. Dahl, Norra . . .	9.03,2
2. C. Jewtraw, Ameerika . . .	44,0	11. A. Steffensen " . . .	2.27,9	22. Y. Päivinen, Soome . . .	9.03,6
3. R. Larsen, Norra . . .	44,1	12. H. Ström " . . .	2.28,1	23. F. Mikkelsen, Norra . . .	9.04,0
4. O. Olsen " . . .	44,2	13. H. Belevitsch, Soome . . .	2.28,4	24. G. Andersson, Rootsi . . .	9.04,5
5. A. Vallenius, Soome . . .	44,4	14. J. Melnikov, Vene . . .	2.28,4	25. A. Quaglia, Prantsus . . .	9.05,2
6. J. Moore, Ameerika . . .	44,4	15. R. Olsen, Norra . . .	2.28,4	26. R. Donovan, Ameerika . . .	9.05,6
7. A. Blomqvist, Rootsi . . .	45,2	16. T. Ovaska, Soome . . .	2.29,4	27. T. Pedersen, Norra . . .	9.07,4
8. A. Nilsen, Norra . . .	45,3	17. E. Blomgren, Rootsi . . .	2.29,8	28. V. Kanerva, Soome . . .	9.08,2
9. J. Skutnabb, Soome . . .	45,4	18. U. Pietilä, Soome . . .	2.29,9	29. L. Quaglia, Prantsus . . .	9.08,6
10. C. Gorman, Kanaada . . .	45,4	19. B. Evensen, Norra . . .	2.29,9	30. B. Backman, Soome . . .	9.09,4
11. H. Halvorsen, Norra . . .	45,5	20. H. Kaskey, Ameerika . . .	2.30,0	31. H. Belevitsch " . . .	9.10,4
12. H. Ström " . . .	45,6	21. F. Paulsen, Norra . . .	2.30,3	32. T. Ovaska " . . .	9.12,5
13. J. Melnikov, Vene . . .	45,6	22. T. Pedersen " . . .	2.30,8		
14. R. Reiersen, Norra . . .	45,7	23. R. Bakke " . . .	2.30,9		
15. S. Moen " . . .	46,1	24. R. Dahl " . . .	2.31,3		
16. L. Helander, Soome . . .	46,2	25. J. Moore " . . .	2.31,6		
17. B. Backman " . . .	46,3	26. C. Jewtraw, Ameerika . . .	2.31,6		
18. B. Evensen, Norra . . .	46,3	27. A. Rumba, Läti . . .	2.32,0		
19. H. Kaskey, Ameerika . . .	46,4	28. A. Carlsen, Norra . . .	2.32,0		
20. T. Pedersen, Norra . . .	46,5	29. E. Granström " . . .	2.32,4		
21. J. Larsen " . . .	46,5	30. B. Backman, Soome . . .	2.32,6		
22. H. Belevitsch, Soome . . .	46,6	31. J. Danska " . . .	2.32,6		
23. E. Blomgren, Rootsi . . .	46,6	32. F. Mikelsen, Norra . . .	2.32,6		
24. S. Aune, Norra . . .	46,6	33. P. Ippolitov, Vene . . .	2.32,8		
25. E. Fredriksen, Norra . . .	46,6				
26. T. Kristiansen " . . .	46,6				
27. C. Christensen " . . .	46,6				
28. A. Jokinen, Soome . . .	46,8				
29. R. Olsen, Norra . . .	46,8				
30. A. Naess " . . .	46,8				
31. T. Ovaska, Soome . . .	47,0				
32. E. Granström, Norra . . .	47,0				
33. B. Johansen " . . .	47,0				
34. R. Bakke " . . .	47,0				

10.000 mtr.

1. R. Larsen, Norra . . .	17.40,3
2. S. Moen " . . .	17.42,7
3. J. Skutnabb, Soome . . .	18.02,6
4. S. Aune, Norra . . .	18.02,7
5. U. Pietilä, Soome . . .	18.05,9
6. I. Ballangrud, Norra . . .	18.06,1
7. C. Thunberg, Soome . . .	18.07,8
8. F. Paulsen, Norra . . .	18.09,2
9. J. Melnikov, Vene . . .	18.10,7
10. O. Olsen, Norra . . .	18.12,7
11. H. Ström " . . .	18.18,6
12. A. Steffensen " . . .	18.19,9
13. R. Olsen " . . .	18.23,3
14. L. Quaglia, Prantsus . . .	18.25,0
15. A. Carlsen, Norra . . .	18.25,8
16. V. Bialias, Ameerika . . .	18.34,0
17. Y. Päivinen, Soome . . .	18.36,2
18. P. Ippolitov, Vene . . .	18.36,8
19. R. Bakke, Norra . . .	18.37,3
20. E. Blomgren, Rootsi . . .	18.38,0
21. A. Vallenius, Soome . . .	18.41,2
22. F. Mikkelsen, Norra . . .	18.41,2
23. V. Bergström, Soome . . .	18.47,0
24. L. Bern, Norra . . .	18.48,5
25. R. Reiersen, Norra . . .	18.50,0
26. T. Pedersen " . . .	18.50,1
27. V. Kanerva, Soome . . .	18.50,3
28. H. Halvorsen, Norra . . .	18.51,7
29. C. Burmeister, Eesti . . .	18.56,8
30. Donovan, Ameerika . . .	18.57,0
31. E. Granström, Norra . . .	18.59,0

5000 mtr.

1. R. Larsen, Norra . . .	8.34,4
2. S. Moen " . . .	8.38,1
3. C. Thunberg, Soome . . .	8.39,0
4. S. Aune, Norra . . .	8.42,9
5. I. Ballangrud, Norra . . .	8.43,7
6. J. Melnikov, Vene . . .	8.47,2
7. F. Paulsen, Norra . . .	8.47,7
8. J. Skutnabb, Soome . . .	8.48,0
9. A. Carlsen, Norra . . .	8.51,0
10. A. Steffensen " . . .	8.51,2
11. H. Ström " . . .	8.52,3
12. O. Olsen " . . .	8.54,9
13. V. Bialias, Ameerika . . .	8.55,0
14. U. Pietilä, Soome . . .	8.57,8
15. E. Blomgren, Rootsi . . .	8.58,2
16. R. Reiersen, Norra . . .	8.58,3
17. H. Halvorsen " . . .	9.00,1
18. R. Bakke " . . .	9.01,6
19. L. Bern " . . .	9.01,9
20. B. Evensen " . . .	9.03,2

1500 mtr.

1. C. Thunberg, Soome . . .	2.20,8
2. R. Larsen, Norra . . .	2.22,0
3. A. Vallenius, Soome . . .	2.22,2
4. S. Moen, Norra . . .	2.23,8
5. J. Skutnabb, Soome . . .	2.26,2
6. R. Reiersen, Norra . . .	2.26,2
7. S. Aune " . . .	2.26,6
8. I. Ballangrud " . . .	2.26,8
9. O. Olsen " . . .	2.27,0

Kõige suurem nootide ja muusikariistade väljavalik

O.-Ü. Esto-Muusika

Vana turu kael № 3.

Kes Eesti sportlastest Pariisi olümpiaadilt esimesi võitused ära tuua tahavad, need ostku spordisaapavabriku J. Uguri, Tartu, Tähe tänav № 64, sportlistele nõuetele vastavalt valmistatud spordijalanõud.

Mõnda huvitavat jalgpallielust.

Konya Ferenc, Eesti jalgpalli olümpiatreener.

Jalgpallitreener.

Enamus sportlasi ei ole jalgpallitreeneri (spordiõpetaja) mõiste ja tarviduse üle selguses. Selleks pühendan järgnevad read.

Vaadeldes treenerikutse arenemist, leiame esimesi jälgi treeneri tegevusest meeskonna vanemana, hiljem seltsi teatava osakonna juhatajana, veel hiljem koondub meeskonna mänguvõime tõstmiseks juhitud tegevus treeneri, kui isiku pääle, kelle hooleks meeskond usaldatud. Treeneri tööd mõistame hõlpsamalt, kui meie töö

Konya Ferenc, Eesti jalgpallimeeskonna olümpiatreener, ungarlane.

eesmärki vaatleme. Treeneri ülesanne on meeskonda tema parimasse vormi tõsta. See on teiste sõnadega: treener peab meeskonna sarnasena kokkuseadma ja kokkutöötama, et tema saavutusvõime kõrgeimat astet kätte saada.

Täpsemalt määratuna on treeneri ülesanne: meeskonna kehalist ja vaimlist saavutusvõimet sedavõrd otstarbekohaselt ja asjatundlikult kasutada, et tagajärjed, mis mängus värvatearvus kvalitatiivselt väljenduvad, kõrgeimat küüniks. Treeneri töö koosneb seega:

1. Meeskonna kehalise konstitutsiooni ja tehnilise võime viimistlusest, üksikute mängijate jalgpallitehnilise arendamisega;

2. Ühtluse, korra, süsteemi, taktika, seega meeskonna „hinge“ loomisest.

Jalgpallitreeneri töö on seega osalt füüsilist (treening, massaash), osalt vaimlist laadi (stiili ja süsteemi õpetus). Tervena võttes, on treeneri töö seega üks kaunim kasvatus-ülesanne, mis vanasõna „mens sana in corpore sano“ järel käib, arendades keha kui ka vaimu. Juba vanade Kreeka kunstnikkude juures oli kaunis mehe keha ülistatav, seda on ta ka modernkunstnikkudel. Treeneril on keha arenemise pääle suur mõju. Loomulikku meheilu viimistleb veel treener, muutes keha suursugusemaks, tugevamaks ja vastupidavamaks. Sellest võib järeldada, et treeneri kutse ka kunstniku tegevust sisaldab.

Spordi õnnistav mõju tervise pääle on üldiselt tuttav. Sellest järgneb treeneri tähtsus vastava tegurina. Ei ole kaugel enam aeg, kus sport ühiskonnas sama tarvilikuks saab, kui korter ja riided. Viimased kaitsevad keha ilma vastu, spordi ülesanne on kaitsta keha haigusliste nähtuste vastu. Seega usaldatakse treeneri hoolde meie elu kallimad varandused (tervis, jõud, tahtejõud jne), ja treeneri kutse muutub seega väga vastutusrikkaks. Kui spordiliikumine veel 2—3 aastakümnet senise tempoga areneb, hakatakse koolides kindlasti noorsugu ka treenerikutse vastu valmistama. Ajakõrgusel oleval treeneril peab aga siis kauaaegne õppekursus selja taga olema. Juba praegu on kõrgemaid koole, mis treenerite (spordiõpetajate) arendamiseks töötavad, nagu Berliini kehalise kasvatus ülikool, kuid õpetus on sääl veel liiga üldine ja ei valmista kõigi nõuete kohast eriteadlast-treeneri.

Treeneri tegevus on suurel määral teaduslik töö. Treenerikutse saamiseks ei jatu ainult praktikast või hää jalgpallimängija kuulsusest. Sagedasti hinnatakse viimast omadust, kuid see on täielikult vale. Treener peab kõigepäält tundma arstiteaduslisi alasid, nagu anatoomiat, antropoloogiat, psühholoogiat, hüügieni jne. Inimkeha struktuur peab tal võimaluseni tuttav olema, niihästi kondi- kui lihaskava, et tarvikorral täpset diagnoosi teha. Treener võib töötada ainult täielikult tervete inimestega. Treeningu eel käiv arstline järelevaatus peab näitama, kas sportlane

tervet organismi omab ja tugevatele pingutustele suudab koheneda.

Hügieeni seadusi peab treener oskama tegelikult kasutada. Treeneritavate eluviis, toitlus, töö, treening, saun, massaash, magamine ja puhkus peavad tema järelvalve all seisma. Ka psühholoogiaga peab treener tuttav olema: tema käealused ei ole mingi elutu materjaal, vaid inimesed, kelle iseloomu, tahtejõu, tundmuste ja kirgedega ta peab ümber käima oskama. Kehalik kaunidus on siis ainult täiuslik, kui ta sisemise eluga kooskõlas on. Spordis sünnib iga tegu ainult teatava tahteotsuse kaudu. Sport arendab seega iseloomu. Treener peab siin juhtida mõistma. Edasi on tarvilik, et treener meeskonda teatud moraalse aluspõhja suudaks luua, halbu iseloomu omadusi hävitades ja häid virgutades.

Kõige tähtsam aga on, et hää treener ka pedagoogilisi teadmisi omaks, kuna jalgpallisporti kasulik mõju üldise kasvatusel päle ikka enam ja enam ilmsiks tuleb.

Arenemisaastate kriisidel peab ta noortele avitajaks olema. Selle tõsise ajajärgu mõistmises ja õiges juhutamises lasub tema

Galvanotehnika töökoda

Kuldamine, hõbetamine, graveerimine ja hõbeserviiside tööstus

Eduard Rädus, Tallinnas

Sauna t. № 1

(„Passaschis“, Sundelevitschi majas).

püha ülesanne. Olgu iga spordiõpetajale selge, et ta esimeses joones ikka kasvataja ja teises joones õpetaja on.

Inglise karikavõistlustelt.

Cooper, Swindon Towni kesksajaja, lööb Crystal Palace'i väravasse kauni pääpalli, mille läbi tema klubi 2:1 võitjaks tuli

5-e rahvuse cross-country.

Prantslaste ettevalmistused ja tuleminek. — Inglaste täieline võit.

(„Spordilehe“ Pariisi kirjasaatjalt).

Pariisis läheb juba palavaks palituga kõndida. Kergejõustiku hooaeg on juba avatud ja cross-country — murdmaajooksu periood läbisaamisel. Viimase ala tipuks oli 28. märtsil peetud Lääne-Euroopa murdmaajooksjate suurem konkurents — 5-e rahvuse cross-country.

Nimetatud suurkonkurentsil on iga temast osavõtva rahvuse juures oma eellood, ettevalmistus, millesse kuuluvad ka osavõtjate maade murdmaa meistrivõistlused. Prantsuse tänavustele murdmaajooksudele lähedal seistes on võimalus eellugudest peatada prantslaste oma juures.

Prantsusmaal on murdmaa laialdaselt harrastatav spordiala. Murdmaajooksul on kevadise esimese kergespordialana palju kenu külgi, millele seltsib murdmaa spordisportline iseloom. Murdmaa on Prantsusmaal leidnud suurt pooldajate hulka. Murdmaajooksus võistlevad kõik — kooliõpilased, naised, sõjaväelased, pankade ja magasinide teenijad, vanad (kuni 60-ne aastani), spordiorganisaatorid ja muidugi loomulikult suured atleedid. Osavõtjaid alati sajad.

Prantsuse meistrivõistluste eel olid üle riigi provintsiliitude murdmaad, kust paremad pääsesid meistrivõistlustele. Eelvõistlustest võitis Pariisi murdmaa Gaston Heuet (Metropolitan Club).

Prantsuse cross-country meistrivõistlus leidis tänavu aset 2. märtsil Pariisi juures asuvas Maisons-Lafitte'i hippodroomil. Prantsuse cross-country esimesed meistrivõistlused peeti 1889. a., s. o. 35 aasta eest. Tänavune cross oli järjekorra poolest 31-ne. Seniste võitjate nimekirjas leidub palju suuri nimesid. 1909 a. — 1912 a. oli võitjaks Jean Bouin, üks maailma suurematest jooksjatest, langes sõjaväljal. 1919 a. päris võidu Vermeulen, 1920 ja 1922 a. Guillemot, Antverpeni olümpiaadi võitja 5000 mt. jooksus.

Tänavune jooks 16 kilomeetri pääle ühendas 265 võistlejat. Neist on meile enam tuntud nimeks Duquesne, Guillemot, Vermeulen. Nende kõrval olid tugevamateks Denis, Corlet, Bedel, Manhès, Gaudé. Suure päältvaatajate hulga juuresolekul algas jooks. Etteotsa asus Duquesne, kes oli suuremaks favoriidiks, siis Guillemot. Edasi läheb etteotsa Bedel,

kuna Duquesne takistustest üleminekul jala vigastas ja katkestas. Vahepääal veab Denis, kui lõpuks võidab 60-ne meetrilise edumaaga Bedel.

Tagajärjed: 1) Bedel (S. U. Lorrain) 57 m. 13 sek., 2) Gaudé (Metrop. Club) 57:23,8, 3) Norland (samast) 57:27, 4) Donat (S. B. U. C.), 5) Denis, 6) Pariisi meister Heuet. Võitja Bedel on 25-aastane lotaringlane, kes sportima hakkas oma sõjaväes olekul. Ta esimene suurem edu oli 1923 a. kergespordi meistrivõistlustel, kus ta 5000 mt. tuli Duquesne'i järele teiseks ajaga 15:48,4. Tänavu võitis ta varemalt Pariisi õhtulehe „L'Intransigeant'i“ poolt korraldatud crossi. Prantsuse lehed olid Bedeli võidust suurelt vaimustatud. Päälkirjad kuulutasid: „Bedel on suur crack“, „Teed noorte!“ jne. Üllatuseks pariislastele oli 4-nda koha omanik Donat (Bordeaux). Mees on 18-aastane ja esimest korda sarnasel suurel võistlusel. Ta äratas oma võiduga tähelepanu, kuna ta päälegi jooksul oma jooksuringad minema heitis ja paljasjalgsena edasi lasi. Ta esinemine Pariisis oli umbes samaks, mis meil läinud aastal meistrivõistlustel Laursoni võit 5000 meetris. Teiseks jooksu üllatuseks oli, et kuulus Guillemot, kelle täht praegu suurel langusel, jooksu ei katkestanud. Nimelt on ta viimase aja viisiks algul vedada ja siis katkestada, missugust kommet ka muudel maadel mõned suured mehed oma vormist väljas olekul praktiseerivad. Nüüd ta aga lõpetas ja seda... 47-ndana!

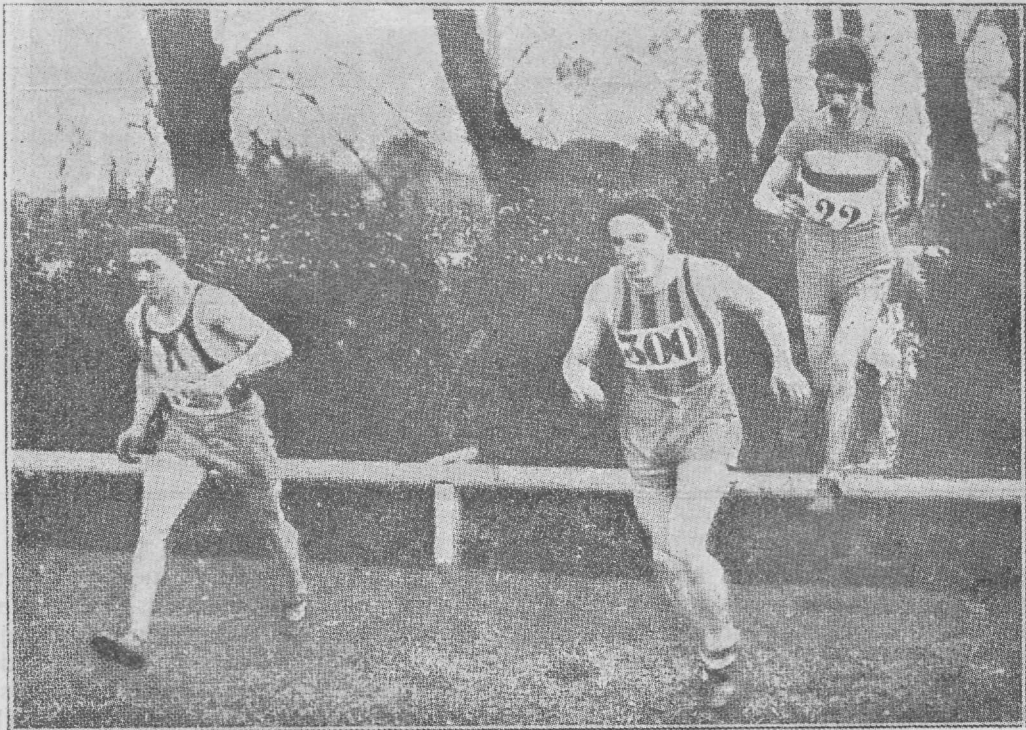
5-e rahvuse crossi mõttes oli Prantsuse meistrivõistlustel see tähtsus, et 9 esimest tulid lähetamisele Newcastle Shotimaale, kus 5-e rahvuse cross tänavu aset leidis.

5-e rahvuse cross algab 1903 aastast. Esialgu peeti teda Inglise nelja rahvuse: Inglise, Walesi, Shoti ja Iiri vahel. 1907 a. astus juure Prantsusmaa. 1923 a. alustas oma osavõttu veel Belgia, nii et see võistlus on praegu tegelikult 6-e rahvuse omaks. 1911 a. võitis jooksu Bouin, 1912 ja 1913 a. samuti. Sõja ajal võistlus aset ei leidnud. 1922 a. triumfeeris Glasgow's, kus jooksu sel aastal peeti, Guillemot, 1923 a. Blewitt (Inglise). Maade järele on enamuses võitjaks olnud Inglismaa, kuid kahel viimasel aastal 1922 ja 1923, kus

murdmaa Prantsusmaal tugevasti edenenud, oli meeskondade järele võitjaks Prantsusemaa.

Tänavune jooks sai eriti suure tähelepanu osaliseks. Eriti keevateks olid prantslased. Nagu teada, on Prantsuse emblemiks Gallia kukk, mida meil oli võimalus näha Tallinnas 1921 a. peetud ilma-meistrivõistlustel raskustõstmises. Prantsuse lehed täitusid eelseisvast hiilgekonkurentsisist. „L'Echo des Sports“ küsis:

pääle. Jooks läks iirlase Ryani domineerimisel, kuid 200 mt enne finiši langes ta kokku ja oli suurest pingutusest knockout. Võitjaks tuli Inglise meister Cotterell, kes teise inglase Harperiga kogu aeg koos läks, kuid viimasel 20-nel meetril spurdiga võitis. Õnnetuse osaliseks saanud Ryani märgitakse üldiselt kui suurt meistrit, kel on tulevik. Ja prantslased? Nende seekordses saatuses on suur kibedus, nagu nad seda ise tunnustavad. Ing-

Prantsuse esivõistlused murdmaajooksus.

Vasakul Ernest Bedel, võitja, Prantsusmaa lootus olümpiaadil, temaga kõrva Joseph Guillemot, olümpiavõitja Antwerpenis, barjääri pääl Gaudé, teise auhinna omandaja.

„Kas Gallia kukk laulab jälle võidukalt 6-e natsiooni suurkohtamisel?“ „L'Auto“ kirjutab: „Prantsusmaa peab triumfeerima“. Prantslased ootasid üldiselt võitjaks oma trikoloori ja üksikute võistlejate järele Bedeli. Prantsuse meeskond, kes Newcastle'i läks, oli järgmine: Bedel, Norland, Gaudé, Donat, Denis, Heuet, Marchal, Manhès ja Schnellmann. Viimane on päritolu pooltest shveitslane ja ei võtnud meistrivõistlustest osa, kuid teda lähetati ta tunnustatud tubliduse tõttu.

Võistlus oli tänavu Newcastle'is, Shotimaal. Iga osavõttev rahvus oli esitatud 9 võistlejaga. Võistlus oli 16-ne kilomeetri

lased pärisid seekord rekordvõidu, kuna kõik 6 esimest kohta olid nende! Esimene prantslane — Schnellmann platseeris seitsmendana. — Tehnilised tagajärjed näitavad järgmist: 1) W. M. Cotterell 55:35,4, 2) Harper 10 mt. järel, 3) Webster 100 mt., 4) Blewitt 130 mt., 5) Williams, 6) Stanton, 7) Schnellmann (Prantsuse), 8) Heuet (Prantsuse), üheteistkümnendana esimene Walesi mees Thomas, 15-ndana esimene belglane Vanderfelde, 16-ndana esimene shotlane Craig, 21-ne Prantsuse meister Bedel, 22-ne esimene iirlane Hesby, Donat, Prantsuse meistrivõistluse neljas mees, lõpetas 43-

*Hispaania jalgpallimeeskond, kes Milanos Itaalia vastu 0:0 võistles.
Vasakult: Aguirrezabal (vasak äär), Laca (vasak sisemine), Acedo (vasak kaitsja),
Rousse (parem kaitsja), Pena (vasak poolkaitsja), Meana (keskpoolkaitsja), Gamborena
(parem poolkaitsja), Zamora (väravavaht), Samitier (parem sisemine), Piera (parem äär).*

ndana! Meeskondade järele, kus punktide lugemisel arvestati iga maa 6-e parema mehe koht, tuli esimeseks: Inglise (1, 2, 3, 4, 5 ja 6 koht) 21 punkti, teiseks Prantsuse (7, 8, 10, 14, 20 ja 21 koht) 80 p., kolmandaks Shoti 133 p., 4) Wales 163 p., 5) Iiri 180 p., 6) Belgia 181 p.

Prantsuse uus spordi nädalajakiri „Olympia“ kirjutab võistluse puhul muu seas järgmist: Võitja Cotterelli aeg 55:35,4 on 16-ne kilomeetrilise raske jooksumaa kohta tore. Inglise kriitikud näevad Cotterelli's uut Shrubbi'i. Ja võib olla, on neil õigus, kuna Royal Corps of Signal'i (väeosa, kus Cotterell teenib) korporaal on fänomeen, kes praegu hiilgevormis. Inglise crossi meeskonda tuleb pidada üheks paremaks Euroopas ja prantslaste arvates on inglaste ainukesteks võimalikkudeks vastasteks üksi soomlased. Omamaalase Donati kohta tähendab leht, et see mees, kes omas neljanda koha Prantsuse meistrivõistlustel, ei ole rahvusvahelise konkurentsi tasapinnal. Newcastle'is mängis ta rongi viimase vaguni punase laterna osa,

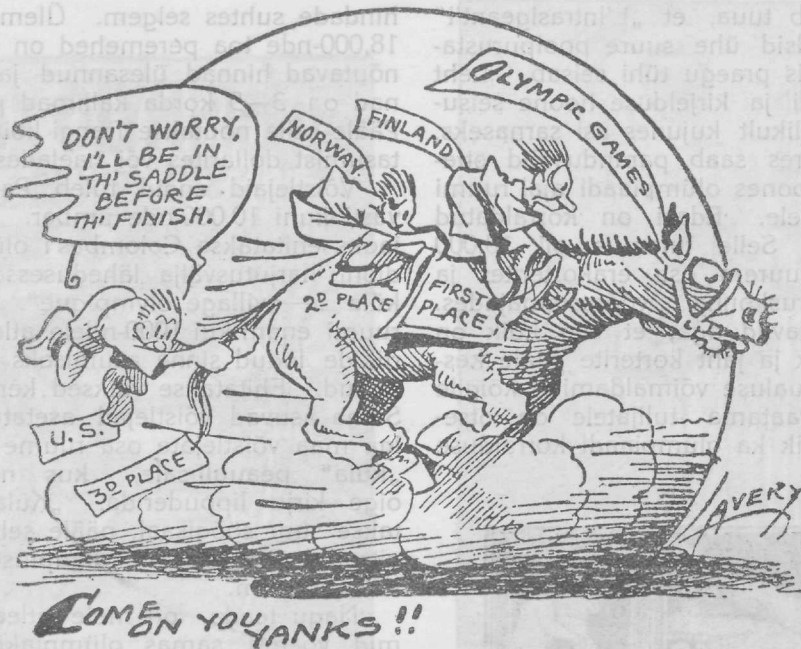
kuna ta edu Prantsuse meistrivõistlustel jääb selgitamata saladuseks. Prantslaste kaotus mõjus ka nende oma võistlejate päale rängalt. „Olympia“ korrespondent kirjutab, kuidas ta nägi oma maa võistlejat Marchali Prantsuse esitaja Dr. Cazalise käte vahel nutvat päale jooksu.

Iirlasele Ryanile (A. C. Tipperary) annetati ta õnnetuse troostiks hõbepokaal, kuna võitja 22-aastane Cotterell sai suure triumfi osaliseks.

Selle 5-e rahvuse cross-country'ga on Lääne-Euroopas läbi ka tänavune cross-country üldhooaja kulminatsioon. Ees on veel põhjamaade rahvuste murdmaad, kus meie — Eesti murdmaamehed seisavad veel tagasihoidlikul positsioonil. Kuid on võimalust ka meie murdmaal — ja seda just eriti meie sõjaväelaste omal, kus osavõtjate hulk on ka juba paarsada. Kuid meilt ei tule veel meest Pariisi olümpiaadi murdmaajooksu jaoks. Seda vast ehk Amsterdami 1928 a. mängude ajaks.

Pariisis, 26. märtsil.

O. L.

Ameerika karrikatuur 8. olümpiaadi kohta. Ameerika, kes Shamonis kolmandale kohale Norra ja Soome järel tuli, jookseb hobuse järele saba-pidi, kuid loodab enne finishit ka sadulasse saavat.

8. OLÜMPIAAD.

EELPINEVUS PARIISIS.

(„Spordilehe“ kaastööliselt Pariisist).

Pariisi olümpiaad sünnib kolmes suures aktis. Sellest on Shamonii talivõistluste näol esimene akt juba mängitud. Teine akt on mais, kus tulipunktiks jalgpalliturniir ja kolmas akt juulis, kergeatletika vägevate helidega.

Saab praegu juba ette konstateerida, et Pariisi olümpiaad tuleb laiaulatuslisem kõigist seni peetud modernidest olümpiamängudest. Suurel bulvaaril — Prantsuse olümpia komitee asukohas — kiirgab õhtuti suures tulekirjas „8. olümpiaad“. Komitees, mis enese alla võtnud mitukümme tuba, töötab inimestehulk. Oli võimalus veenduda, et komiteest igapäev väljasaadetavaid kirju on vinn, mida näha harukordne.

Samast juhilakse ka otsekohest ettevalmistust. Pariisist Colombesi, mis olümpia staadioni asukohaks, ehitatakse senise hariliku raudtee asemel elektritee. Staadionis eneses keeb elav töö. Ehitatakse

tribüüne, mis peavad ruumi andma tugevale 50.000-ndele. Pääle selle on ehitusel suur hoone einelaua — bar'i — jaoks. Einelaua enese väljaandmine sündis neil päevil ja einelaua pidamise õiguse eest maksti õige kallilt — 300.000 franki.

Keavamaks punktiks Pariisile on korterite muretsemine olümpiaadi ajaks Pariisi kokkusõitvale inimhulgale. Prantslaste arvamise järele tuleb olümpiaadi ajaks Pariisi 300.000 inimest. See arv näib meile ehk suurena, kuid prantslased rehkendavad sellega kõige tõsisemalt. Prantslastel tuleb praegu kõik teha, et neile sajanetele tuhandetele ulualust leida. Pariisi ajalehed on olümpia komiteele korduvalt etteheitud, et komitee korterite muretsemise küsimuses on seni olnud loid.

Neid kirjutusi tähelepannes on komitee poolt moodustatud suur korteri büroo. Korterite otsimisega olid ajalehed, kes siin kõiki teevad, juba varemalt päälle alanud.

Näituseks võib tuua, et „L'Intrasigeant'i“ reporterid leidsid ühe suure poolpurustatud hoone, mis praegu tühi seisab. Leht tõi hoone pildi ja kirjelduse hoone seisukorrast. Lõpulikult kujunes asi sarnaseks, et hoone juures saab parandustöid ettevõtta, kuna hoones olümpiaadi ajal ruumi oleks 1000-nde. Edasi on korraldatud suur ankeet. Selle tulemus oli 18.000 tuba, neist suurem osa erakorterites ja Pariisi ümbruskonna võõrastemajades. Prantslased leiavad aga, et see kõik on veel ainult tilk ja jaht korterite pääle kestab edasi. Ülualuse võimaldamine kõigile olümpiaadi vaatama tulijatele on otsekoheselt tarvilik ka olümpiaadi korralduse

Prantsuse olümpia postmargid

üldisele edukusele ja sellepärast on prantslased end korterite otsimiseks kõvasti töölepannud. Kuid tuleb peatada ka korterihindade juures. Praegu saab Pariisi võõrastemajades korraliku toa 10—12 frangi eest öö-päeva kohta. Olümpiaadi ajal oodatakse aga mitmekordset hinnatõusu. Seda laseb näha järgmine asjaolu: Leedu spordiliidu esitaja, kes Pariisis viibib, otsis oma maa jalgpallimeeskonnale, kes võimalikul korral Pariisi turniirist osa võtab, korterit. Talle anti soovitus ühte võõrastemajasse. Selle peremees ei olnud aga nõus tegema mingit kokkulepet. Ta tunistas, et praegu ei ole veel selget ettekujutust, kui kalliks tubade hinnad olümpiaadi ajal võivad tõusta. See korteriotsimine leedulastele lõppes sellega, et võõrastemaja peremees palus leedulast uuesti sisseastuda . . . aprilli lõpul, mil olukord

hindade suhtes selgem. Ülealnimetatud 18.000-nde toa peremehed on tubade eest nõutavad hinnad ülesannud ja need hinnad on 3—5 korda kallimad praegustest! Pääle selle nõutakse frangi kõikumuse tõttu tasumist dollarites või naelades.

Võistlejaid endid tuleb Pariisi arvata-vasti kuni 10.000-nde ümber. Osa nende jaoks ehitatakse Colombes'i olümpia staadioni harjutusvälja lähedusesse „olümpia küla“ — „village olympique“. Sinna tuleb ruumi enam kui 1000-ndele atleedile, kelle riikide liidud sinna asumiseks soovi avaldanud. Ehitatakse väiksed kerged majad. Sinna asuvad võistlejad asetatakse nii, et iga maa võistlejate osa ruume ulatab välja „küla“ peauulitsale, kus niiviisi tuleb õige kirju lippuderida. „Külasse“ ehitatakse suur söögisaal, pääle selle on plaannitsetud lugemissaal, kauplused, juukse-loomikajad j. m.

Nagu teada, on meie atleetidele ruumid võetud samas olümpiakülas. Sääli maksab korter ja ülespidamine 55 franki päevas. Praeguse elu juures Pariisis tundub kohalolejale, et „village olympique“ kallis on ja meie päälegi ei tea, kui hääd sääli pakutakse. Otstarbekohasem oleks olnud leida meie meestele üks villa, sääli elades ja toitu valmistada lastes oleks raha eest, mida meie „village olympique“'is maksame, saanud elada poolodavamalt.

Veebruari lõpul anti olümpiaadi mõtte tutvustamiseks bankett, millest osa võttis Prantsuse president Millerand, peaminister Poincaré, välisriikide diplomaatilised esitajad Pariisis ja kunstnikud ja kirjanikud. Osavõtjate seas oli ka meie Pariisi saadik K. R. Pusta.

Olümpiaadi sissetulekute kindlustamise alal on prantslased teinud huvitava võtte: nad on sissetuleku ära kinnitanud.

Olümpiaadi sissetulekute maksimumiks on ettenähtud 14 miljoni franki ja minimumiks 8 miljoni franki. Kui sissetulek alla maksimumi, siis maksab kinnitusselts pool vahest, mis on sissetulnud summa ja maksimumi vahel. Nii maksab kinnitusselts juhusel, kui sissetulek on 8 miljoni, omalt poolt olümpiaakomiteele 3 miljoni franki.

Üldise korraldustöö kõrval on Prantsuse spordilehtedes sagedaid kirjutusi olümpiamängude kava kohta. Attaaki algas „Le Miroir des Sports“, kes küsis, miks ei ole kavasse võetud maahockeyd. Oli pikk kirjutus maahockey kavasse võtmise hääks. Leht tõi ette, et maahockeyd üldiselt enam mängitakse kui rugby't, mis olümpiaadi

Pariisi olümpiaadi reklaamplakaadid.

kavas. Teistest kirjutustest on kaaluva-
mana nimetada Prantsuse olümpia komi-
teeliikme ja väljapaistva spordiajakirjaniku
Frantz Reichel'i kirjatükki „Sporting'is“.
Selle kirjutuse autor toob ette, et olüm-
piaadi kava on kokkuseatud rahvusvahe-
lise olümpia komitee poolt, kelle kongress
oli 1921. a. Lausanne'is. Kava muuta
enne eelolevat olümpiaadi enam ei saa.
Selge on, et kõiki spordialasid, mis on
ainult üksikute rahvuste poolt harrasta-
tavat olümpiaadi kavasse võtta ei saa.
Nende kavasest võtmisel veniks olümpiaad
lõpmata pikale, kuna tal juba praegugi
küllalt suur laiaulatuslikkus. Küsimuse kohta

soovib F. Reichel, et olümpiaadi kava
ei oleks alaline. Tema seisukoha järele
tuleks olümpiaadi kavasest võetavad spordi-
alad jaotada kahte gruppi. Esimeses —
A grupis oleks suured, üldiselt harrasta-
tavat spordialad, milles võistlused oleks
igal olümpiaadil. Teine oleks *B* grupp.
See koosneks vähemharrastatavatest spordi-
aladest. *B* grupi spordialad tuleks olüm-
piaadi kavasest kindlas järjekorras: ühel
olümpiaadil üks osa *B* grupi aladest, tei-
sel teine jne. See oleks see kuldne kesktee-

Ettevalmistuste aladel on prantslaste.
juures märgata kõigesuuremat elavust.
Igal alal on käimas olümpiaadi katse-
võistlused. Mitmel alal, näit. poksis on
katsevõistlused juba läbi. Üldiselt on tar-
vilikuks tunnustatud, et väljavalitud mehed
kogutakse lõpuliku treeningu jaoks ühte
kohta elama. Üheks sarnaseks tsentriks
on Joinville'i sõjakool. Prantslased esine-
vad arvatavasti kõigil aladel ja seda mak-
simaalse osavõtjate arvuga. Nad kasuta-
vad täielikult ära asjaolu, et olümpiaad
peetakse Prantsuse pinnal. Suurel osa-
võtul on lootust ka rohkema arvu punktide

Kool & Mäng

Tallinn, Vana Posti t. 2
Kõnetraat: 16—56, 21—78

Mänguasjad, Koolitarbed,
Süstad ja tõukekelgid.

päale, mis prantslasi spordi ja üldse kultuurrahvusena jälle kord uuesti esile tõstaks. Igal juhusel on suuremõduline osavõtt võistlejatele hää kool, mis edaspidi vilja kannab.

Nli läheb Pariis ja Prantsusmaa eelolevatele olümpiaadi kuudele vastu pinevusega, mis järjest kasvab. Kahe kuu pärast on algus ja jalgpalli turniiri võistluste resultaadid lähevad suure tärinaga

mööda maamuna laiali. See äge algus loob veel tulisema ootuse kergeatletika resultaate päale.

Ei ole enam palju aega selleni, mil telegraaf olümpiaadi resultaate kohale hakkab toimetama. Kas ja kui korduvalt tuleb võitude teadetes ette eestlaste nimedid?

O. L.

Pariisis, märtsil.

Ettevalmistused Pariisis.

(„Spordilehe“ kaastööliselt Pariisist).

On veel vähe üle kuu aega kui Colombes'i staadioni pidumasti tõmmatakse üles olümpiaadi lipp. Selleks on Rahvusvahelise olümpia komitee valge põhjaga lipp, millel 5 üksteisest läbipõimitud värvilist ringi. Need ringid sümboliseerivad kõigi maade liitu, mille eesmärgiks spordi edu. Igale kontinentile on lipul vastav omavärviline ring: Euroopal — sinine, Aasial — kollane, Aafrikal — must, Ameerikal — roheline, Okeaanial — punane. Ringide juure on ühendatud olümpiaadi ladina-keelne deviis „Citius, Altius, Fortius“, mille tähendus „kiiremlt, kõrgemalt, tugevalt“.

Meie kaastöölisel oli võimalus vaatama sõita Colombes'i staadioni, kuhu Pariisist 25-minutiline sõit raudteel. Staadion asub Seine'i kalda läheduses, nii et hiljuti olnud Seine'i üleujutuse tõttu tööd staadionis vahapääl olid takistatud. Staadioni vaatlemisel — märtsil lõpul — kihas ehitustöö täie elavusega. Ametis arvukas tööliste-hulk. Peastaadioni ehitus on lõpetusel. Väli korras, punasevärviline jooksurada sile ja päältnäha ei midagi soovida jättev. Tribüünid on valmis ja pingid juba kohal. Momendil toimetasiid töölisid kahe suure kaetud küljetribüüni, mis kannavad nime-tust autribüün ja maratonitribüün—katuste värvimist. Olles näinud Pariisi kaht suurt staadioni Stade Buffalo't (velodroom) ja Stade Pershing'i jätab Colombes'i Stade Olympique' eelnimetatudest palju suurema ja kenama mulje. Colombes'i staadioni sisemine ehitus on ilusama kujuga, millele seltsib vaateruumi suur avarus. Sellejuures on päältvaatajate kohad üldiselt hästi paigutatud, nii et ka kaugemast vaatekohast on väli täielikult näha. Staadioni välispidine külg, mis valmis, ei ole mingi iseäralikult tugeva mõjuga. Harilikud suured väravad läbi vaateruumi aluse õõnsuse. Valges

seinas, mis läheb kohe mööda uulitsa äärt, suur hulk väikseid piletimüügi avausi.

Palju tööd tehakse hõlpsama ligipääsu võimaldamiseks staadioni juure. Rajatakse mitu suurt laia uulitsat. Nende tegemine on käsil. Näha hulk maharaiutud suuri puid, kuna mõned väiksemad hooned lammutatud. Uue tee ühes osas käsil sillutamine, samas liigub suur rull.

Üldse on Colombes'i ja Pariisi vahelise olümpiaadiaegse liikumise probleemi lahendamise suureks tööks. Selle jaoks on moodustatud eriline komisjon, kes praegu töötab. Komisjoni poolt on üksikud tarvilikud määrused juba vastuvõetud. Nii on vastuvõetud, et võistluste alguste eel võib liikumine Pariisi-Colombes'i vahelistel teedel sündida ainult ühes — Colombes'i sihis, päale võistluste lõppu vastupidises — Pariisi sihis. Selge on, et raudteed kõiki kohale toimetada ei saa ja sel alal suur osa langeb taksimootorite hulga päale.

Märtsi teisel poolel määrati olümpiaadi atleetika tehnilise komitee poolt kindlaks tee olümpiaadi cross-country jaoks. Võistlusmaa tuleb pikk 10.000 meetrit. Algus ja lõpp on staadionis, kuna võistlusmaa sees jooksjad lähevad kahel korral staadionist läbi. Sarnane murdmaajooksu viis on Prantsusmaal üldiselt praktiseeritav, kuna selle juures päältvaatajatel hää võimalus jooksu käiku jälgida. Oli kavatsus, et võistlustee hoitakse kuni võistluse-eelsete päevadeni saladuses, kuid nüüd otsustati sellest loobuda ja tee antakse üldiselt teada.

Ühtlasi on otsustatud olümpiaadi kavasse võtta sportlist iseloomu kandvate üldmängude demonstreerimist. Demonstratsioonid tulevad Pariisi koolide poolt, kes esitavad õpilaste gruppe 6—10, 10—14 ja 15—18 a. vanaduses. Päale selle demonstratsioonid YMCA ja boy-skoutide grup-

pide poolt. Mängude demonstreerimiseks on ettenähtud 6 päeva 15.—20. juulini.

Jalgpallis, mille turniir algab mai teisel poolel, loodavad prantslased 20—25 meeskonna osavõtu pääle. Nad märgivad, et paremate valuuta olukordade juures oleks osavõtjateks jalgpallis 40 meeskonda. Kuid prantslased on korraldajatena rahul ka kahetekümnega, sest sarnast meeskondade arvu ei ole seni olnud ühelgi olümpiaadil. Olümpiaadi jalgpallimatshide jaoks on prantslased omalt poolt juba kindlaksmääranud 5 vahekohtunikku, pääle selle liikikohtunikke.

Suurejooneliselt on kavatsetud läbiviia spordikunsti ja -kirjanduse salooni, mis aset leiab Champs-Elysées teatris ja kestab kogu olümpiaadi aja — 3 kuud. Ühes näitusega

leiavad teatris aset muusika, draama ja baleti ettekanded, millel esinevad kõige paremad jõud. Näituse ja ettekannete juhtimiseks on tööl komiteed, mille esimeheks markii Polignac. Komitee liikmeteks on veel Prantsuse välisministeeriumi ja haridus ja kunstideministeeriumi esitajad.

Propaganda olümpiaadi hääks tõuseb praegu oma kulminatsioonipunkti. Kõik kirjad kannavad juba postitemplina „Jeux olympiques, Paris, mai—juun—juillet 1924“. Olümpiaadi afishid on välja lastud mitmes variandis ja tõmbavad omalt kohalt tähelepanu olümpiaadi pääle, millel kõik eeldused, et kujuneda suurimateks senistest spordisündmustest.

O. L.

Eesti olümpiatreening

on olnud elav kogu varakevade. Tehniline komitee, kes siin pääkorraldaja, on püüdnud igale erialale võimalikult soodsaid tingimisi luua, sedavõrd muidugi, kui ta piiratud võimalused lubavad. Näib, et enam rõhku pannakse siiski nõrgemate alade virgutamisele, tõstmisele rahvusvahelisele tasapinnale, kui üksikute tähtede hellitamisele ja üksikute võitude kindlustamisele. Püüd on nähtavasti ühetasase, kõva grupiga esineda, et üldiselt spordinatsiooni muljet tekitada, kelle sport mitmekülgsest arenenud. Taktika arvustus ei kuulu aga käesolevasse ülevaatesse.

Intensiivsemalt on töötanud jalgpallimehed, kelle tööd väsimatu energiaga treener Konya juhatanud. Esialgu külmemate ilmadega koosnes treening ainult maneeshi ja saaliharjutustest, kus päärõhk meeste vastupidavuse ja kiiruse arendamise pääle pöördud oli, mida treener Konya kogenud silm leidis nõrgavõitu olevat. Teises järjekorras seisis üldine keha paenduvuse ja pallikäsituse harjutus. Nüüd soojemate ilmade tulekul, on alatud vähehaaval ka välis harjutustega. Kuna Tallinna mõlemad spordiväljad, Spordi ja Kalevi oma, liuväljade all seisis, ei saadud neid treeninguks tarvitada. Mingit avalikku suuremat platsi aga Tallinnas ei ole. Viimaks leiti Jakobi tänava ääres väikene platsikene, kus veidigi harjutada saab, olgugi väga kokkusuurutult. Aprilli lõpupoole loodetakse treeningukoht Nõmme Kalju väljal leida, misugune oma liivase pinna tõttu kiiremalt kuivab.

Maadlustreening on juhataja Oksa välja, maal viibimise tõttu veidi loiumaks jäänud. Kuigi harjutustega vahet peetud ei ole. Treening on käinud Kalevi ruumides. Tree-

Eduard Pütsep,

Eesti parem sulgkaalu maadleja, kes hiljuti võidurikka turnee Skandinaavia riikides ette võttis.

ningu erilist hooguminehut on nüüd oodata jälle hra Oksa tagasituleku ja esivõistluste läheduse tõttu.

Tõstjate ühistreeninguks on tehniline komitee samuti Kalevi ruumid üürinud. Treening käib kaks korda nädalas, esmaspäeviti ja reedeti. Juhatajat tõstetreeningul ei ole.

Kergejõustikus on mehed käinud talvel Gonsiori maneeshis harjutamas, kuigi treening üldiselt soovivat intensiivteeti pole omanud. Kindlamana on püsinud treeningus Lossmann, kes kavakindlalt kogu talve omi pikki metsakäike on pidanud ja saunatanud. Ka Klumberg, Villemson ja Küttim on hoolsalt harjutanud. Teiste harjutused on enam-vähem juhuslist laadi kannud.

Olümpiatreeningu läbiviimiseks Tartus on tehniline komitee sinna loonud abikomitee, kes siseharjutuste jaoks vastavad ruumid palganud, samuti ka massaashi ja

teiste soodustuste eest hoolt kannud. Valgas ja Narvas, kus ka üksikuid olümpiaadi kandidaate leidub, ei ole suudetud mingit kindlakujulist korraldust tehnilise komitee poolt ellu viia.

Olümpiaadi rahalise külje kindlustamiseks on keskliit samuti energiliselt tegutsenud. Korraldatud on rahaline loterii 1,5 miljoni suuruses, mille piletid müügile lastud; edasi on valmistatud pronks ja hõbe rinnamärke vikinglaeva kujutusega ja olümpia kirjasulgumise marke viies värvis, mille tulud samuti olümpia fondi lähevad. Kuna neid tulusid siiski küllaldaseks ei peetud tarvilise arvu meeste saatmiseks Pariisi, on keskliit pööranud riigikogu poliitiliste rühmade poole märgukirjaga, riigi eelarvega määrata olümpia mängude toetamiseks 3 miljoni 80 tuhat marka.

Väiksed olümpiaadi teated.

ANKEET JALGPALLI TURNIIRI TULEMUSE KOHTA.

Prantsuse spordi ajaleht „L'Auto“ on väljakuulutanud ankeedi olümpiaadi jalgpalli turniiri kohta. Küsimused on järgmised: 1) Kui suur tuleb osavõtivate meeskondade arv, 2) Missugused meeskonnad pääsevad poolfinaali ja finaali? 3) Kes võidab? 4) Missugune tuleb värvate vahetamine poolajaks ja lõpuks? Vastuste ärandmise tähtaeg on sama, mis olümpiaadi turniirist osavõtu oma — 4. aprill. Huvi jalgpalli turniiri vastu on üldiselt elav.

*

AUSTRIA OSAVÕTU KÜSIMUS JALGPALLI TURNIIRIST.

Austria jalgpalliliit asus seisukohale, et Austria meeskonna osavõtt Pariisist on soovitatav. Siiski ei tulnud see soov täitmisele, sest klubid leidsid, et nende mängijate Pariisis viibimine võtab klubidelt sisetuleku, kuna mängusid kohapääl osa mängijate äraolekul raske korraldada. Nüüd on Viini vanem klubi First Vienna liidule ettepaneku teinud, et nim. klubi meeskonnale luba antaks Austriat Pariisis esitada. Kulud on Vienna nõus oma kanda võtma.

*

Manuel Alonso,
Hispaania tennis-
meister.

Võitis hiljuti ilma-
meister Tildeni
Ameerikas.

Ernest Cadine, Prantsusmaa, parim praegusaja elukutseline tõstja. Sõitis hiljuti Ameerikasse võistlema.

BASKETPALLI KÜSIMUS.

Prantslaste poolt on kaalumisele võetud võimalus, mille järele basket pall võetaks edaspidiste olümpiaadide kavasse. Prantsuse lehed leiavad, et basketipall kui hulgas maades harrastatav ala seda väärrib. Muu seas on teoksil rahvusvahelise basketipalli liidu asutamine.

*

RUGBY TURNIIRIST

osavõtmiseks on ülesandmiste tähtaeg lõppenud. Osavõtul turniirist, mis peetakse mai algul, on ainult 3 meeskonda: Ameerika Ühisriikide, Rumeenia ja Prantsuse. Inglise meeskonna osavõtt jääb ära selle tõttu, et inglased on traditsioon, mille järele neil rugby on igal rahvusel oma koondus-

meeskond: Inglise, Shoti, Walesi ja Iiri. Olümpiaadiks tuleks neil kokkuseada meeskond nim. nelja rahvuse meeskonnast, mida aga inglased omale soovitatavaks ei pea.

Rugby kohta on arvamine, et seda ala edaspidiste olümpiaadide kavasse ei võeta.

*

AMEERIKLASTE ETTEVALMISTUSTEST.

Antwerpeni olümpiaadi kõrgushüppe võitja Landon on viimati hüpanud 1,96 mt. ja heas vormis. — Sprinter Paddock on alles nüüd märtsis, Ameerika liidu poolt rekvalifitseeritud. Teatavasti oli ta senise diskvalifikatsiooni põhjuseks ta ilma liidu loata osavõtmine läinud aastal Pariisis peetud rahvusvah. üliõpilaste võistlustest. Kuid ajad on ühisriikidesse juure toonud sprin-

Paul Samson-Körner, uus Saksa poksimeister raskes kaalus. Võitis Breitenstätteri kolmandal roundil k. o.

terid, kelle väärtust Ameerikas Paddocki omast vähemaks ei peeta. Need mehed on Loren Muschison, kes Ameerika sisevõistlustel tänavu võitmatu ja Francis Hussey, Brooklini üliõpilane. Märkida on, et kõigist ühisriikide atleetidest, kes esinevad Pariisis, on tervelt kolmveerand üliõpilased. Oma päältvaatajatele on ameeriklased Colombes'i staadionis reserveerinud kõigil võistluspäeval 5000 vaatekohta.

*

BULGAARIA OSAVÕTT.

Bulgaaria ettevalmistusi juhib olümpia komitee kuningas Boris III patronaashil. Osa võtavad bulgaarlased võimlemises, ratsavõistlustes, kergespordis ja jalgpallis. Jalgpalli ettevalmistust juhib treener Budapesti FTC meeskonnast. Võistlejad koondatakse treeneeringuks Sofiasse.

*

ARGENTIINLASED EKSPEDEERIVAD OMA HOBUSEID.

Aurik „Hagart'il“ on argentiinlased märtsi teisel poolel Buenos-Airesest Pariisi poole väljasaatnud 120 hobust ühes meeskonnaga, kes osa võtab olümpiaadi ratsavõistlustest.

*

FRITZ HÜHNENBERGER,

shveitslane, üks maailma parematest raskustõstjatest poolraskekaalus, valmistab Prantsuse lehtede teadete järele kõige suurema hoolega Pariisi konkurentsi vastu.

*

POOLA ESITAJA PARIISIS.

Prints Casimir Lubomirski, Poola olümpia komitee esimees ja rahvusvah. olümpia komitee liige, jõudis märtsi lõpul Pariisi. Sõidu sihiks on hoolitseda korteri eest Poola olümpia meeskonna tarvis.

*

1500 MT. JOOKSUS

on Ameerika lehtede arvamisel Pariisis oodata suurt kokurentsi „lendava soomlase“ Paavo Nurmi, rootslase Wide ja ameeriklase Joe Ray vahel. Ameeriklaste arvamisel seisab sel kohtamisel ilmarekord suures hädaohus, kuna võistlus tulevat üks olümpiaadi huvitavamatest. Prantslased lisavad sellele juure, et ameeriklased on 1500 mt. jooksu parematest unustanud Inglise spetsialisti Stallardi.

*

Huschke—Krupkat, Saksa rattasõitjad, säadsid Berliini 6-päeva rattavõistlustel uue ilmarekordi.

Silmapaistvamad tüübid Inglise karikavõistlustel.

MITMESUGUST

KAVATSUSED PURJESPORDI ALALT 1924 A. SUVIHOAJAL.

Tallinna Jahtklubi, kes paari viimase suvihoaja kestel on püüdnud purjespordi alal elavamat tegevust ilmutada, on käesoleva aasta algul oma ammu iganud põhikirjas, mis tema senist tegevust teataval määral halvas, mitmed muudatused läbi viinud, luues seega purjespordi elustamiseks soodsamad tingimused.

Uus täiendatud põhikiri mis juba vastavate võimude poolt registreeritud, paneb suurt rõhku kursuste ja loengute korraldamise peale, et sel teel tõsta klubi liigete hulgas huvi ja armastust jahisõidu, selle kauni ja suursuguse spordiharu vastu.

Juba kaks kuud kestab jahtkaptenite kursus, millest arvurikas kuulajate kogu osa võtab. Lektoriteks on meripraktika, navigatsiooni, astronoomia ja meteoroloogia alal merikooli õpetaja kaugesõidu kapten

Dampf, kuna mootormehaanika üle ette- lugemisi pidama on palutud ins. Butte.

Teoreetilise õpetusega käsikäes algavad hooaja avamisega ka praktilised harjutused laeve juhtimise, astronoomiliste vaatluste jne. alal.

Kursuse lõpul korraldatakse soovijaile vastavad eksamid ja neile klubi liigetele, kes selle rahuldavalt sooritanud, antakse välja sõiduõiguse tunnistused.

Tohiks loota, et sel teel kaugesõitude tegemine Tallinna Jahtklubi liigete keskel hoogu saab ja klubi alla kuuluvate jahtide sporditegevus tulevikus mitte üksinda võidusõitudest osavõtmisega Tallinna lahes ja Soome ning Eesti vahel ei piirdu, vaid, et Tallinna Jahtklubi lipp, sagedamini kui senini, ka kaugemate meririikide vetes lehvima hakkab.

Nautikus.

A. Reeder. Tartu Ülev,
Eesti meister iluulsutamises

UUS POKSI ILMAMEISTER.

Kukekaalu poksi ilmameistri tiitli peale oli 22. märtsil 15-roundiline matsh ilma-meister Joe Lynchi ja Abe Goldsteini vahel New-Yorgis. Võitis punktidega Abe Goldstein. Pealtvaatajaid oli üle 17.000-nde, sissetulek matshist üle 48.000-nde dollari (18 miljoni m. ümber).

*

CARPENTIER EELOLEVAD MATSHID.

Georges Carpentier poksib 27. aprillil Viinis inglase Arthur Townley'ga. Matsh leiab aset First Vienna Foofball Clubi kuulsal väljal Hohe Warte'l. Peale matshi Townley'ga poksib „Carp“ ühisriikides: 10. juunil sealse poolraskekaalu meisri Tunney'ga New-Yorgis ja 4. juulil Tom Gibbons'iga. Viimane on üks tugevamat ameeriklastest. Läänud aastal oli Gibbonsil matsh Dempsey'ga, kus viimane 15-roundi järele sai raskusega punktivõidu.

*

JUHTUMISED BATTLING SIKI'ga.

Neeger Battling Siki, kes omale kuuluse võitis võiduga poksimeister Carpentieri üle, on viimati õige iseäralikkude juhtumiste osaliseks saanud. Euroopast sõitis ta Ameerikasse, kus tal mitu poksimatshi oli. Ameerikast läks ta edasi Kuuba saa-

rele, kus juhtumised algasidki. Oma Kuubale jõudmisel sai ta Havannas suure tähelepanu osaliseks. Kuid kaks päeva peale Havannase jõudmist jäi ta kõvasti palavikku. Haigeolekul läks ta ühel hommikul kell 5 võõrastemajast ööriietes välja. Teda läks korda ülesleida ja ta toimetati kliiniku. Praeguseks on ta tervise juures.

Siki terveks saamise puhul ilmus ühes Havanna lehes karikatuur, mis kujutab Sikit surmale knock-outi andjana. Kiri pildi all lausus: „Siki kõige toredam knock-out“. Paljud ärimehed, kes tunnevad Siki kalduvust tugevate jookide vastu, teevad Siki abil omale reklaami. Näiteks lasti kuulsa rummi äri Basardi poolt välja järgmise sisuline hiigla reklaam: „Teate teie, miks Siki Kuubale tuli? Poksima, ütlete teie. Kuid ei! Siki tuli Havannasse, et juua Bacardit, mis on parem rumm maakerall!“ Siki haigeolekul ööriietes tänavale ilmumise järele kuulutas üks kaubamaja, kus

J. Jeg. 5-kordne Tallinna keskkoolide
meister kiirusutamises.

Erminio Spalla, Itaalia, kes hiljuti Argentiinas Louis Firpole 14 roundil knock-out'iga kaotas.

müügil maski ülikonnad, et Siki promenaadi sihiks oli nim. kaubamaja, et sealt omale muretseda paremat karnevaali ülikonda!

*

48 TUNNILINE AUTOSÕIT.

Iseäralik rekord autosõidus on Monza autodroomil püstitatud itaallase M. Docio poolt, kes sõitis järjestikku 48 tundi. Selle aja jooksul sõidetud maa pikkus on 3.384 kilomeetrit, mis keskmiseks kiiruseks tunni kohta annab $70\frac{1}{2}$ km. Sõidu vältusel tuli peatada kahel korral, kokku 7 minutit. Söögiaegu pidas Docio sõidul.

*

SPORTLANE EI TOHI SPORDIAJAKIRJANIK OLLA!

Ühisriikides on tekkinud ootamatu konflikt tennisilmameisri William Tilden ja Ameerika tennisliidu vahel. Nimelt on liit leidnud, et Tilden oma edasi võistelda soovil oma spordiajakirjaniku ameti maha peab jätma. Liit on seisukohale asunud, et amatöörspordlane oma spordiajala kohta ajakirjanikuna kirjutada ei tohtivat. Konflikt ulatas nii kaugelt, et teated ilmusid,

mille järele Tilden olümpiaadi tenniseturniirist osavõtmisest loobuda, kuna ta paremaks peab edaspidi jääda ainult ajakirjanikuks. Sündmus sai Lääne-Euroopa lehtedes pikema käsitluse osaliseks, kusjuures nim. lehed üksmeelselt leidsid, et sportlase töötamises spordiajakirjanikuna ei leidu vähematki määruste vastast.

Viimased teated kõnelevad, et konflikt on lahenemisel ja Tilden eelseisvas Davise pokaali võistluses Ameerika meeskonnas kaasa mängib.

*

208 KILOMEETRI KIIRUSEGA TUNNI KOHTA.

Genfis on prantslane Thomas Delage autol 1 kilomeetri sõidu võistlusel näidanud aega 17.3 sekundi, mis annab tunni kohta 208 kilomeetrit.

*

UUS PRANTSUSE REKORD ODAVISKES.

Märtsi lõpul seadis senegaallane Dio Taki Marokos peetud võistlustel üles uue Prantsuse rekordi odaviskes. Dio Taki tagajärg on 58,89 mt., senine rekord oli 55,26 mt.

*

PRANTSUSE-SAKSA SPORTLISE LÄBIKÄIMISE ALUSTAMINE.

23. märtsil oli Pariisis ja Berliinis suureks sündmuseks, et ühel ja samal päeval Pariisis esines üks Saksa parematest jalgrattasõitjatest Wittig ja Berliinis Prantsuse sõitja Miquel. Mõlema maa sportlased said vastaspealinnade publiku poolt sooja vastuvõtu osaliseks. Vittigil tuli Pariisis roosikimbuga käes velodroomil teha auring. Näha on, et sportline läbikäimine sakslaste ja prantslaste vahel on oma otsekohesuse poolest ette jõudnud diplomaatlistest suhetest.

Lühikesed teated.

Richard Rau, kauaegne kuulus Saksa sprinter, loobuda vanadusaastate lähene-misel täielikult kergejõustikust, kuid anduda mootorratta spordile; **Frank Zuna**, olümpiaadi kardetavam maratonikonkurent, on hiljuti New-Yorgi tänavajooksus võitnud 12 maili (19 km. 300 m.) hää ajaga 1 t. 4 min. 15 sek. **Karl Backe** on Norras sisevõistlustel 1.55 hoota kõrgust hüpanud. **India** on oma esituse Pariisis järgmistest

sportlastest kokku seadnud, kes katsevõistlustel näidanud järgmist: kaugushüpe: Dalip Singh 6.65; 10 maili jooks: Hinge 57.29,6; 100 y.: Pitt 10,4; 220 y.: Hall 22,4; 440 y.: Pitt 51,9; 3 maili: Pala Sing 16.10,0; 1 mail: Venkataramanaswamy (milline pöörane nimi!) 4.46,6. **Arthur Holz**, tuntud Saksa mitmevõistleja, olla palgatud Hispaaniasse olümpia treeneriks. **Abel Kiviati**, vana kuulus Ameerika keskmaajooksja, on tänavu jälle sisevõistlustel edu näidanud. Kiviati, kes 32 aastat vana, loodetakse veel Ameerika olümpiameeskonda pääsevat. **Inglise Cupfinaali** piletid, mis aprillis mängimisele tuleb, olid juba veebruaris ette ära müüdud. Finaal peetakse Wembley staadionis, milles ruumi 110.000 päältvaatajale. **Juutide olümpiaadi** korraldatavat 1925. aastal Palestiinas. **Austria** olümpia kergejõustiku meeskonna treeneriks on palgatud Karl Andersson, Rootsi. **Poola liidumeeskonna** treeneriks Pariisi on valitud ungarlane Julius Biro, endine MTK mängija. **Hispaania** on jalgpallis üldse 13 maavõistlust pidanud, neist on 10 võidetud, 1 pooleli ja 2 kaotatud (mõlemad Belgiale). Väravate vahekord on 27:8. Mänginud

on Hispaania 1920 a.: Hollandiga 3:1, Rootsiaga 2:1. Itaaliaga 2:0, Daaniga 1:0 ja Belgiaga 1:3. 1921 a.: Portugaaliaga 3:1. 1922 a.: Belgiaga 2:0, Portugaaliaga 2:1, Prantsusmaaga 4:0. 1923 a.: Belgiaga 0:1, Prantsusmaaga 3:0, Portugaaliaga 4:0. 1924 a.: Itaaliaga 0:0. **Igavesti noor Meredith**, nii hüütakse üht vana Walesi jalgpalliinternatsionaali, kes tänavu üle hulga aastate jälle Manchester City meeskonnas keskajajat mängis. M. on juba 50 aastat vana ja Walesi 50 rahvusvahelisel mängul esitanud. Oma klubi on ta karikavõistluses 1904 ja 1909 aastal võidule viinud. Ka tänavuses debüüdis võitis tema klubi oma vastast, Brighton, 5:1, millest 1 Meredithi löödud ja teised tema söötude tagajärg. **Egiptuses** olla jalgpall viimase ajal väga hoogu läinud. Kairo ja Aleksandria suurvõistlustel olla alati üle 20.000 päältvaataja. **Saksa jalgpalliliidus** on 559 registreeritud ühingut. Maakondade järel jagunevad need: Lõuna-Saksa 40 üh., Lääne-Saksa 99 üh., Kesk-Saksa 213 üh., Põhja-Saksa 76 üh., Lõuna-Ida-Saksa 93 üh., Berliin 20 üh., Balti liit 18 üh.

GRAND PRIX
Ostende 1904

3on. med. 1907
Petrovskaja n. D.

GOLD. MEDAL
London 1904

MAX JOHANSON

RÄTSEPMEISTER

TALLINN, LÜHIKEJALG № 6.

OLEN SAANUD KEVADE HOO-
AJAKS KÕIKSUGU ÜLIKONNA
JA PALITU RIIDEID, MIT-
MESSAJAS MÜSTRIS
JA MITMESUGU-
SES HINNAS

!!!

Kõik

tarvitavad ainult keemia tehase

„Hügiena“

kristall-lille seepi ja saapa kreemi

„Maro“.

Tallinn, Kopli tänav, 2.

!!!

A/S.

V. Schneider & Ko.

Tallinnas

Telefonid № 4-01, 18-42 ja 26-34

*

Kõige suurem põllutöös-
tuse, raua ja puutööstuste
masinate kauplus Eestis

*

Võistlemata odavad hinnad!

Iga

Tallinnasse sõitev

sportlane

leiab kehakinnitust

E. S. S. „Kalevi“
einelauas.

Kõige austusega

Ökonom.

Eriosakond
meeste, naiste ja
lastesaabasteie.

SPORDI- JA MÄNGUTARBETE
KAUPLUS
„SPORDIAIT“

soovitab kerge- ja raskejõustiku
abinõusid parematest kodu- ja
väljamaa tehastest.

TALLINN, NARVA MAANT. 19.
KÕNETRAAT 23-00.

Mänguasjade
eriosakond

EHITUSNAELU
JÄÄNAELU
TABALUKKUSID
KRUVIKEERAJAJD
TANGE
DRILLPUURE

LUKUSEPAVINKLID
HAAMRID
KIRKASID
LABIDAID
PRIIMUSEID

SOOVITAB LADUST

ANTON HEILMANN A.-S.

TALLINN, S. KARJA T. 6.

Ilmameistriks

saab ainult see, kes järjekindlalt sööb
shokolaadi

Lowe

Heade jookide tarvitajatele
soovitame:

Õlut:

Pilseni

Märtsi

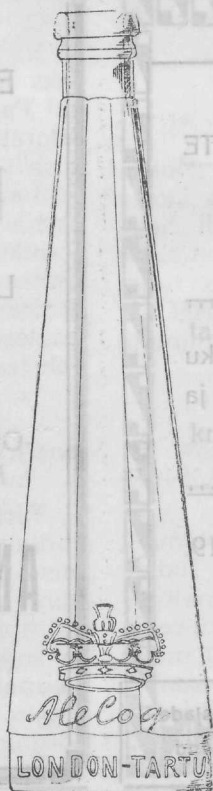
Dombräu

A.-S.

A Le Coq

Tartu—London.

Tallinn, S.Kloostri t.18

Karastavaid jooke:

Champagne mousseux

Puuvilja môdu

Kuremariin

Sidronisooda

Limonaad

Selters

Salon-Sekt

Vaarmarja

Firma

Victor Auster'i

mineraalvete tehas

Kõnetr. 27-30, 17-52.

Kindlustage korraliku kauba
kättesaamist kevade pühadeks
sellega, et nüüd juba tellite!